

REVISTA

Educația la 360 °

Numărul 1 / Februarie 2024

ISSN

ISSN-L

Website: t4se.ro

Adresa redacției:

Liceul Tehnologic

Str. Pieșii, Nr. 8,

Oraș Costești, Jud. Argeș

Email: profiasociatieghitulescu@gmail.com

Colectivul de redacție:

Redactor șef: Ghițulescu Daniela

Redactor: Toma Maria

Editor: Radu Elena

Autorii își asumă întreaga responsabilitate pentru conținutul materialelor publicate.

CUPRINS

PROIECT EDUCAȚIONAL <i>PĂȘIM SPRE VIITOR</i>	4
PREVENIREA DISCRIMINĂRII ÎN CLASĂ.....	10
PROMOVAREA PRINCIPIULUI TOLERANȚEI, AL DIVERSITĂȚII ȘI AL NEDISCRIMINĂRII DE CĂTRE PROFESORI	13
PLAN DE REMEDIERE ȘCOLARĂ.....	15
Educația în era diversității.....	18
Diversitate și incluziune.....	20
PROIECT EDUCATIONAL „ ÎNVAȚĂ SĂ DĂRUIEȘTI!”.....	25
Stereotipuri, prejudecăți și discriminare.....	29
Proiectele europene – Despre discriminare, stereotipuri și prejudecăți.....	33
PROGRAM DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT.....	36
DISCRIMINAREA ÎN ȘCOLII LA ELEVII DIN CICLUL PRIMAR.....	41
“Educația incluzivă.Premisele dezvoltării mijloacelor eficiente de combatere a atitudinilor de discriminare”.....	43
Diversitate în Combatere Discriminării în Școli prin Activități Extrașcolare.....	47
PROIECT DE ACTIVITATE- “SCUFIȚA ROȘIE”.....	49

PROIECT EDUCAȚIONAL

PĂȘIM SPRE VIITOR...

*Fanu Ioana-Valentina
Liceul Teoretic Buziaș
Timiș*

Argument:

Cauze multiple (neglijarea copiilor, lipsa de informație, agresiunea mijloacelor mass-media, plecarea părinților la muncă în străinătate etc.) conduc la creșterea cazurilor de violență din școli. Complexitatea fenomenului ne determină să vorbim nu doar despre violența în școală, ci și despre violență în general, dat fiind că între acestea există o legătură de determinare. Pe de o parte, de cele mai multe ori, copilul ia primul contact cu violența în cadrul familiei sale, extinzând apoi comportamentele violente asupra altor persoane din mediul extrafamilial. Pe de altă parte, comportamentele violente învățate în mediul extrafamilial se răsfrâng asupra membrilor familiei.

Proiectul își propune să organizeze activități educative cu elevii unei clase primare și cu părinții acestora în vederea prevenirii și diminuării cazurilor de violență în rândul copiilor, să consilieze atât copiii, cât și familiile acestora și să promoveze comportamentele nonviolente.

Scopul proiectului:

Prevenirea și diminuarea fenomenului violenței din școală prin activități specifice vârstei școlare mici, conștientizarea importanței relațiilor interumane bazate pe înțelegere și acceptare

Obiective:

1. Formarea unui stil pozitiv de relaționare interpersonală;
2. Identificarea și împărtășirea emoțiilor în timpul lucrului;
3. Reglarea emoțiilor și a comportamentului în situații problemă;
4. Consolidarea deprinderilor de comportare civilizată în grup și în afara grupului;
5. Formarea de aptitudini și atitudini morale în spiritul prevenirii și înlăturării violenței în grup;
6. Identificarea corectă a emoțiilor și asocierea acestora cu diferitele contexte;
7. Cultivarea unui comportament model în rândul elevilor mici prin promovarea bunelor practici de prevenire a violenței;
8. Recunoașterea emoțiilor pe baza componentei nonverbale: expresie facială și postură;
9. Valorificarea comportamentelor pozitive în relațiile copil-copil, copil- adult;
10. Dezvoltarea capacității de relaționare în grup, în situații concrete, în mediul școlar;
11. Dezvoltarea capacității de rezolvare pașnică a conflictelor.

Coordonatori:

- prof. învă. primar Fanu Ioana-Valentina-Liceul Teoretic Buziaș
- prof. psiholog L. M.-CJRAE Timiș

Grupul țintă: elevii clasei a IV-a A ai Liceului Teoretic Buziaș

Durata proiectului: an școlar 2022-2023, în perioada februarie - iunie 2023

Beneficiari:

- **directi:** elevii clasei a IV-a A;
- **indirecti:** părinții, profesorii, comunitatea;

Resurse:

Umane: elevii clasei, cadrele didactice;

Materiale: consumabile, copiator, computer, videoproiector, filme educaționale, chestionare, afișe, panou expozitiv;

Rezultate așteptate:

- conștientizarea elevilor cu privire la consecințele actelor de violență-formarea unei atitudini pozitive față de colegi/adulți-diminuarea numărului cazurilor de agresivitate din școală;
- implicarea părinților în activitatea de combatere a violenței din școală și din afara ei.

Modalități de evaluare:

- observarea sistematică;
- produsele rezultate în urma activităților desfășurate (desene, postere, pliante, panou, afișe);
- chestionare;
- diplome.

Nr. crt.	Obiective	Activitatea	Perioada	Responsabil
1.	Formarea unui stil pozitiv de relaționare interpersonală	Urmăm un model, suntem un model	Februarie 2023	prof. Fanu Ioana
2.	Identificarea și împărtășirea emoțiilor în timpul lucrului	Curcubeul prieteniei	Martie 2023	prof. psiholog L. M.
3.	Reglarea emoțiilor și a comportamentului în situații problemă	Poveste rațională "Veverițele Mașa, Dașa și Sașa" de Virginia Waters	Martie 2023	prof. Fanu Ioana
4.	Consolidarea deprinderilor de comportare civilizată în grup și în afara grupului	Cuvinte care înfloresc inimi	Martie 2023	prof. Fanu Ioana prof. psiholog L. M.
5.	Formarea de aptitudini și atitudini morale în spiritul prevenirii și înlăturării violenței în grup	Un gând bun, o vorbă bună, o faptă bună	Aprilie 2023	prof. psiholog L. M.
6.	Identificarea corectă a emoțiilor și asocierea acestora cu diferitele contexte	Roata emoțiilor	Aprilie 2023	prof. psiholog L. M.
7.	Cultivarea unui comportament model în rândul elevilor mici prin promovarea bunelor practici de prevenire a violenței	Alfabetul nonviolentei	Mai 2023	prof. Fanu Ioana prof. psiholog L. M.
8.	Recunoașterea emoțiilor pe baza componentei nonverbale: expresie facială și postură	Emoțiile mele	Mai 2023	prof. psiholog L. M.
9.	Valorificarea comportamentelor pozitive în relațiile copil-copil, copil- adult	De la vorbă, la faptă	Mai 2023	prof. Fanu Ioana

				prof. psiholog L. M.
10.	Dezvoltarea capacității de relaționare în grup, în situații concrete, în mediul școlar	Mesaje călătoare	Iunie 2023	prof. Fanu Ioana prof. psiholog L. M.
11.	Dezvoltarea capacității de rezolvarea pașnică a conflictelor	Nu numai la școală	Iunie 2023	prof. Fanu Ioana prof. psiholog L. M.
12.	Evaluarea proiectului		Iunie 2023	prof. Fanu Ioana prof. psiholog L. M.

DESCRIEREA ACTIVITĂȚILOR

ACTIVITATEA NR. 1 - *Urmăm un model, suntem un model*

Descrierea activității:

Experiența de până acum ne arată că violența în rândul celor mici este o realitate care poate fi redusă, într-o măsură semnificativă, în manifestări pe care le putem numi acceptabile. Energia elevilor poate fi canalizată pe teritoriul unor activități cu încărcătură exclusiv educativă.

Pentru a putea preîntâmpina și dezarma un comportament violent în școală, și nu numai, trebuie mai întâi să clarificăm și să înțelegem conceptul de violență, să aflăm cauzele acesteia și, în final, să fie concepute măsurile de prevenire și combatere.

Activitățile desfășurate în cadrul acestui proiect vor avea impact asupra întregii comunități și vor avea în vedere formarea unui stil pozitiv de relaționare interpersonală. Elevii vor identifica relația dintre comportamentul lor și comportamentul celor din jur. Va trebui ca ei să identifice comportamentul adecvat în relațiile interpersonale și să interiorizeze acest tip de comportament. Elevii și părinții vor înțelege importanța păstrării unui climat armonios, bazat pe încredere, toleranță, respect și corectitudine.

Modalități de evaluare:

- chestionarul *Ghid de interviu pentru părinți*;
- chestionar pentru elevi: *Bine sau rău?*
- masa rotundă *Casa celor 1000 de oglinzi*;
- jocul de rol, lectura, munca în echipă.

ACTIVITATEA NR. 2 - *Curcubeul prieteniei*

Descrierea activității:

1. Prezentare "Curcubeul prieteniei" în forma unui power point;
2. Gruparea copiilor după culoarea preferată;
3. Colorarea unor benzi în grup mic;
4. Asamblarea curcubeului.

Modalități de evaluare: Discuție despre cum s-au simțit când au lucrat împreună, ce dificultăți au întâmpinat.

ACTIVITATEA NR. 3 - Poveste rațională „Veverițele Mașa, Dașa și Sașa” de Virginia Waters

Descrierea activității:

1. Se lecturează povestea;
2. Se discută modul de reacție a celor trei veverițe față de aceeași situație;
3. Se realizează Harta emoțiilor;
4. Elevii sunt solicitați să prezinte cum se comportă când au de rezolvat o problemă, ce emoții simt într-o astfel de situație;

Modalități de evaluare: Grafic "Cu ce personaj din poveste mă asemăn, când am o problemă?" (furie, supărare, gândirea rațională).

ACTIVITATEA NR. 4 - Cuvinte care înfloresc inimi

Descrierea activității: Colectivul clasei va fi împărțit în trei grupe. În prima activitate vor fi identificate cuvinte care „înfloresc inimi” (prietenie, adevăr, punctualitate, respect, fapte bune) și care vor fi aplicate sub forma unor jetoane pe un panou din clasă. Prin activități variate (lecturi, concursuri, vizite, excursii, învățarea de cântece) se va urmări formarea de comportamente adecvate pentru situații diverse.

Modalități de evaluare:

- realizarea unui Jurnal al clasei;
- acordarea de diplome.

ACTIVITATEA NR. 5 - Un gând bun, o vorbă bună, o faptă bună

Descrierea activității: Pe un panou din clasă, elevii vor pune în dreptul numelui colegului care va va rosti o vorbă bună, va avea un gând bun sau va face o faptă bună un carton roșu la sfârșitul fiecărei zile.

Săptămânal se va face o evaluare, evidențiind exemplele de bună purtare.

Modalități de evaluare:

- acordarea de diplome elevilor;
- acordarea de diplome copil/părinte în cadrul în cadrul unei ședințe comune.

ACTIVITATEA NR. 6 – Roata emoțiilor

Descrierea activității:

1. Se prezintă „Roata emoțiilor” și modul cum se vor juca cu aceasta. Un elev învârte roata, acul atașat se va opri la o emoție, pentru care trebuie să ofere un exemplu de situație din viața lui și să exprime ce a însemnat acel moment pentru el. Colegii sunt solicitați să spună cum s-ar simți ei într-o astfel de situație.

Situațiile și emoțiile trăite sunt notate pe tablă.

2. Se dau exemple de emoții (frica, tristețea, furia), iar elevii vor da exemple de situații în care au trăit emoția respectivă.

Modalități de evaluare: Exercițiu "Cum mă simt?" - să aleagă o imagine cu una din emoțiile de bază și să o așeze în dreptul numelui.

ACTIVITATEA NR. 7 - Alfabetul nonviolentei

Descrierea activității: Sub deviza „Impune reguli clare și limite potrivite vârstei”, elevii vor afla exact ce așteptăm de la ei și care sunt consecințele unui comportament inadecvat, precum și modalități de gestionare a situațiilor concrete de violență.

Activitatea se va desfășura pe ateliere de lucru constituite din elevi și părinți.

Primul atelier va realiza "Copacul speranței" (frunze galbene –trăsături morale negative; Frunze verzi- trăsături morale pozitive)

Al doilea atelier va realiza desene ilustrative ale calităților unei persoane (de la A la Z). Cele două ateliere reunite- "Inocență fără violență"

Modalități de evaluare:

- expoziții de desene;
- analiza activității atelierelor;

- realizarea posterului;
- catalog de impresii pentru părinți;
- diplome.

ACTIVITATEA NR. 8 - Emoțiile mele

Descrierea activității:

1. Se prezintă niște cartonașe cu câte o situație. Elevii voluntari trag câte un cartonaș, ies din clasă, citesc situația și pe rând, o mimează. Colegii trebuie să ghicească emoțiile.
2. Fișă de lucru "Despre emoțiile mele"- să completeze propozițiile despre emoții.
3. Elevii sunt solicitați să împărtășească un răspuns din fișa lor, pentru a observa că aceleași emoții apar în contexte diferite.

Modalități de evaluare: "Plus și minus"- să noteze o emoție pozitivă și una negativă.

ACTIVITATEA NR. 9 - De la vorbă, la faptă

Descrierea activității: O analiză a formelor de violență care există între elevi în școli arată că cea mai curentă este violența verbală. Această formă de violență constă în ofensarea sau insultarea camarazilor și, mult mai puțin, în răspândirea minciunilor sau bârfelor. Formele pe care le poate lua sunt: poreclire, tachinare, imitare în scop denigrator, insulte, ridiculizarea aspectului fizic etc. În multe cazuri, violența verbală declanșează fenomene de violență fizică. Având în vedere faptul că la elevii la vârsta școlară mică, caracterul nu este suficient de elaborat sub raportul unificării cuvântului cu fapta, se va urmări conștientizarea importanței pe care o au cuvintele în viața noastră și a legăturii dintre cuvânt și faptă.

Prin activități accesibile (lecturi, desene, cântece, dramatizări) elevii vor și obișnuiți să gestioneze situațiile conflictuale, să-și controleze emoțiile, să manifeste toleranță și să utilizeze un limbaj adecvat în relațiile cu ceilalți.

Modalități de evaluare:

- observarea sistematică;
- expoziție de desene;
- realizarea unui poster;
- realizarea unui panou expozitiv.

ACTIVITATEA NR. 10 - Mesaje călătore

Descrierea activității: Elevii își vor înmâna mesaje și desene cu exemple de bună purtare în diverse situații (la școală, acasă, în relația cu părinții, colegii sau profesorii). Activitatea se va desfășura pentru început cu elevii clasei a IV-a A , apoi se va extinde la celelalte clase din școală.

Modalități de evaluare: acordarea de diplome

ACTIVITATEA NR. 11 - Nu numai la școală

Descrierea activității:

1. Se va prezenta un film educativ, se vor purta discuții, după care elevii vor realiza desene cu tema *Stop violența!* Desenele cele mai reușite vor fi premiate.
2. Se va citi povestea *Casa celor 1000 de oglinzi*. După înțelegerea, mesajului copiii împărțiți pe echipe vor alege din coșuleț câte 10 cartonașe cu cuvinte sugestive cu care vor realiza o poveste care înflorește inimile noastre. Cel mai frumos basm va fi premiat și afișat în sala de clasă.
3. Copiii împreună cu părinții vor interpreta roluri pe baza unui scenariu pe care îl extrag dintr-un coșuleț. Ceilalți identifică comportamentele pozitive sau negative și le corectează pe cele necorespunzătoare.

Modalități de evaluare:

- joc de rol;
- conversația;- expoziție de desene.

ACTIVITATEA NR. 12 - Diseminare proiect

Descrierea activității: Are loc prezentarea rezultatelor proiectului în cadrul unei întâlniri la care participă elevi, părinți, cadre didactice.

Modalități de evaluare: raport final.

PREVENIREA DISCRIMINĂRII ÎN CLASĂ

*Butaş Daniela-Anca
Şcoala Gimnazială "Ioan Slavici" Oradea/Bihor*

Copiii sunt curioşi din naştere, învăţând continuu prin intermediul interacţiunii sociale cu adulţii şi cu ceilalţi copii şi sunt adesea mult mai deschişi decât adulţii la lucruri noi şi neobişnuite. Copiii încă descoperă lumea: a afla despre ceva sau cineva nou este un fenomen de zi cu zi pentru copii. Copiii mici copiază copiii mai mari şi adulţii importanţi. De aceea, mesajele pe care adulţii le transmit despre oameni care sunt de etnie diferită, care au o dizabilitate, sau care vorbesc o limbă diferită sunt foarte importante.

Este de asemenea important, în cazul în care copiii se află într-o comunitate unde nu au ocazia să cunoască oameni de alte naţionalităţi şi culturi, oameni care au dizabilităţi sau care sunt deosebiţi, altfel decât majoritatea, să li se ofere imagini, povestiri şi informaţii despre tipuri diferite de oameni, astfel încât copiii să primească mesaje pozitive despre deosebiri din acest stadiu timpuriu de formare a opiniei.

Pretutindeni, dar mai ales în şcoală, este foarte important să prevenim situaţiile de discriminare.

Ca şi cadre didactice este necesar să reacţionăm noi şi să învăţăm şi elevii noştri să reacţioneze imediat atunci când asistăm la un comportament intolerant sau discriminatoriu. Este bine să luăm atitudine şi să luăm orice atentat la drepturile unei persoane sau ale unui grup ca un atentat la propriile drepturi. Incidentele generate de comportamente discriminatorii trebuie percepute ca şi semnale de alarmă care necesită implementarea unor măsuri preventive.

În educaţia împotriva discriminării se admite că mulţi adulţi şi cei de aceeaşi vârstă din afara şcolii contribuie la formarea opiniilor copilului. Dar se subliniază importanţa şcolilor în socializarea copiilor, deoarece şcoala este locul unde mulţi copii au prima întâlnire cu oameni din medii diferite. Ca adulţi care lucrează în domeniul educaţiei, avem toţi responsabilitatea să fim conştienţi în special de prejudecăţile şi credinţele pe care noi înşine le-am dezvoltat în timpul devenirii noastre. Avem responsabilitatea să înfruntăm ignoranţa şi prejudecata şi să ne asigurăm că prejudecăţile şi stereotipiile nu sunt transmise de la o generaţie la alta.

Criteriile cele mai des întâlnite în cazurile de discriminare sunt: etnia, naţionalitatea, orientarea sexuală, culoarea, situaţia financiară ori socială, dizabilităţi, limba vorbită etc.

Conform legislaţiei naţionale, o persoană poate fi discriminată prin mai multe forme, şi anume:

- Discriminarea directă
- Discriminarea indirectă
- Discriminare prin asociere
- Hărţuire
- Instigare la discriminare
- Victimizare
- Bullying

Discriminarea nu are un efect ameninţător doar asupra victimelor ci şi asupra întregii societăţi, ducând la disfuncţionalităţi economice.

În școli are un efect negativ la nivel individual manifestând mai multe forme, printre care:

LA NIVEL INDIVIDUAL

- Performanță scăzută;
- Lipsa motivației;
- Neimplicare;
- Sentimente de vinovăție;
- Diminuarea încrederii în sine;
- Neintegrarea în clasă.

LA NIVELUL CLASEI

- Comunicare deficitară;
- Apariția unor situații conflictuale;
- Încurajarea stereotipurilor;
- Competiția neproductivă;
- Productivitate/eficiență diminuată;
- Slaba dezvoltare a grupului;
- Menținerea atitudinilor discriminatorii și a stigmatizării.

Pentru a aborda subiecte despre diversitate în școli, cadrele didactice trebuie să înceapă cu examinarea propriilor lor atitudini și credințe. Gândindu-ne la acestea ne poate fi dificil și neconfortabil, dar este primul pas spre depășirea prejudecății și ajutorarea elevilor aflați în grija noastră să facă astfel. Acordați-vă un timp pentru a vă gândi la discriminările și prezumțiile pe care poate că le-ați acumulat în timpul copilăriei și la felul în care acestea vă pot afecta comportamentul la clasă.

A) Acceptarea câtorva reguli de bază

Cereți colegilor, elevilor și părinților să vă ajute să faceți acest lucru. Gândiți-vă ce condiții trebuie să existe în școală și în clasă pentru ca fiecare să se simtă în siguranță, apreciat în mod egal și capabil de a-și împărtăși ideile și sentimentele în mod deschis. Expuneți afișe cu aceste principii călăuzitoare în diferite locuri din școală. Un mod obișnuit prin care elevii își exprimă prejudecățile este felul în care se etichetează.

B) Exploatarea momentelor care pot constitui ocazii de învățare

Jocul – în special teatrul – este un mijloc important prin care copiii învață. La vârsta preșcolară, copiii încep să-și dezvolte abilitatea de a experimenta lucruri în mod indirect, prin substituție, de la a vedea lucruri la început din propria lor perspectivă până la a fi capabili să îndrăgească și să fie solidari cu felul în care alții s-ar putea simți. Profesorul poate pune o păpușă sau o jucărie să “vorbească” cu Daniela despre felul în care alții s-ar putea simți dacă ea le-ar spune “proști”. Jucăria se poate prezenta singură Danielei ca o jucărie care nu poate încă vorbi corect românește, o păpușă care este supărată și îngrijorată că Daniela nu va dori să se joace cu ea sau că îi va răni sentimentele, etichetând-o.

C) Integrarea diversității în întreaga activitate didactică

Încercați să integrați mesaje pozitive despre diversitate în toate aspectele muncii voastre. Nu supuneți atenției subiecte de echitate la o lecție specială sau doar la un “colț multicultural”. Conceptul de a aprecia și valoriza diversitatea este atât de important încât trebuie să fie parte integrală a tot ceea ce intervine în școală.

Specialiștii în educație împotriva discriminării mai sfătuiesc profesorii să încerce să facă mai mult decât să prezinte feluri de mâncare, sărbători și reprezentanți de seamă ai unor minorități, deoarece aprecierea diversității presupune mult mai mult decât aceste aspecte specifice fiecărei etnii. Pe de altă parte, în școlile în care diversitatea nu a mai fost explorată niciodată în mod pozitiv,

discuțiile despre bucătăria tradițională, sărbătorile și persoanele celebre ale unor grupuri pot fi un prim pas relativ ușor de făcut.

Faceți eforturi să vă asigurați că mediul și activitățile de la școală reflectă întregul spectru de elevi înscriși acolo – dar și pe cei care nu sunt înscriși

D) Construiți parteneriate cu părinții și folosiți-i pe părinți ca resurse în educația copiilor

Folosiți înscrierea copilului la școală ca pe o ocazie de a începe un dialog cu familia copilului. Aflați lucrurile importante despre tradițiile, limba vorbită și istoricul familiei.

Explicați părinților că programul școlii promovează incluziunea și că copiii pot veni acasă cu întrebări despre aspecte privind viața și istoria familiei și îi pot întreba pe părinți despre povești, jocuri, cântece, feluri de mâncare sau îmbrăcăminte tradiționale.

E) Invitați părinții să vă ajute – ca experți consilieri privind familia și tradițiile lor.

Invitați părinții și bunicii la școală să înregistrați împreună povești pe casete audio. Întocmiți o fonotecă de povești astfel încât copiii să poată asculta vocile familiare ale membrilor familiilor lor spunând o poveste întregii clase.

În concluzie, ca și cadre didactice, este foarte important să învățăm elevii că, deși drepturile omului sunt protejate de legislația națională, internațională, respectarea lor este o responsabilitate care revine fiecăruia dintre noi.

Bibliografie:

- Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării- Ghid Practic pentru Profesori - Combaterea Discriminării în Clasă
- http://www.iscj.ro/crei/crei/pdfeuri/formare/ghiduri%20formare/Ghid%201_RO.pdf

PROMOVAREA PRINCIPIULUI TOLERANȚEI, AL DIVERSITĂȚII ȘI AL NEDISCRIMINĂRII DE CĂTRE PROFESORI

Profesor Voica Maria Sidonia
Liceul Tehnologic „Alexe Marin” Slatina, Olt

Prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință pe baza criteriilor: rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex (gen), orientare sexuală, vârstă, handicap (dizabilitate), boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată,

Materialele de predare și de învățare sunt fundamentale pentru procesul pedagogic și pot servi la promovarea unei societăți incluzive sau pot reproduce și consolida sisteme de opresiune, discriminare și inegalități. Ele contribuie la construirea credințelor și valorilor la elevi despre normele de nediscriminare/egalitate, alegerile profesionale și oportunitățile viitoare. Stereotipurile sunt omniprezente în manuale, în special în cele mai vechi. Ele prezintă în mod regulat diferite stereotipuri, ca de exemplu cele de gen, unde femeile și fetele sunt slabe, pasive și supuse; și sunt descrise mai ales în roluri domestice, de îngrijire și de sprijin. Bărbații, dimpotrivă, sunt înfățișați ca lideri puternici, asertivi și inteligenți și sunt adesea reprezentați ca medici, ingineri, politicieni sau alte figuri puternice din societate.

Crearea unor medii de învățare ordonate și interactive ia în considerare o serie de factori: amenajarea birourilor și scaunelor din sala de clasă sau laborator, decorațiunile și utilizarea spațiului peretelui pentru a promova mesaje pozitive și a evidenția munca elevului, precum și accesibilitatea și organizarea predării. Unele școli consideră că este dificil să abordeze problema unei săli de clasă care să promoveze principiul toleranței, al diversității și al nediscriminării, în special atunci când clasele sunt mari și resursele sunt limitate. De asemenea, este o provocare atunci când configurațiile sălii de clasă nu sunt ușor de mutat.

Cu toate acestea, este important ca profesorii (și managerii școlilor) să înțeleagă modul în care configurarea și întreținerea spațiilor de învățare afectează calitatea învățării și menținerea unui climat educațional corect și nediscriminatoriu. Luați în considerare aranjamentul obișnuit al sălii de clasă în care băncile sunt aliniate în rânduri ordonate, cu fața către profesor. Un mare dezavantaj al acestui aranjament este că poate întări multe procese tradiționale de socializare. Profesorul este văzut ca un expert care oferă cunoștințe elevilor, mai degrabă decât să implice în mod activ elevii. Cei cărora le este mai puțin confortabil să vorbească stau în spatele clasei și au mai puține șanse să participe, cu excepția cazului în care profesorul face un efort special pentru a-i implica.

Un aranjament diferit, cum ar fi împărțirea clasei în grupuri mai mici sau așezarea într-un cerc, poate încuraja toți elevii să participe activ. Acolo unde acest lucru nu este posibil, luați în considerare rotația scaunelor pentru a vă asigura că toți elevii sunt implicați. În plus, cum sunt așezați elevii? Fetele și băieții împart băncile? Încurajați oportunitățile egale de a împărțși spațiul din bancă pentru a înlătura barierele, a se înțelege și respecta reciproc și a lucra împreună pentru un obiectiv comun. Asigurați-vă că practicile dvs. de clasă ajută la dezvoltarea interacțiunilor de sprijin reciproc între elevi, profesori și părinți. Utilizați sisteme și structuri care cultivă siguranța și un mediu de învățare incluziv pentru toți elevii, cum ar fi dezvoltarea colectivă a normelor de grup.

Includeți activități care dezvoltă inteligența emoțională și abilitățile de rezolvare a conflictelor pentru ca elevii să interacționeze bine.

Ascultarea activă îi ajută pe elevi să simtă că ideile și contribuțiile lor contează și îi încurajează să participe la clasă. Unele abilități de ascultare activă sunt:

- Folosiți limbajul corpului și expresiile faciale pentru a manifesta interes și înțelegere. Aceasta ar putea include contactul vizual, darea din cap, rostirea unor cuvinte afirmative.
- Acordați atenție limbajului corpului și tonului pentru a discerne gândurile sau sentimentele de bază.

- Lasă-ți deoparte ideile sau judecățile preconcepute și fiți curios.
- Recunoașteți contribuțiile lor și mulțumiți-le pentru deschidere, fiind conștienți de nevoile specifice și de condițiile dezavantajoase care le-ar putea inhiba capacitatea de a reuși în școală. Identificați ce fel de sprijin suplimentar ar putea avea nevoie.

Crede în potențialul tuturor elevilor. Copiii învață mai bine atunci când profesorii cred în ei. Dacă un profesor are încredere în abilitățile elevilor și le poate vedea potențialul, îi ajută pe elevi să-și imagineze propriul succes și să lucreze pentru a-l atinge. Facilitarea dialogului incluziv și reflexiv.

- Promovați un mediu care încurajează pe toată lumea să participe, să-și împărtășească opiniile și să gândească în afara cutiei. Generați discuții despre înțelegerea și opiniile lor.
- Asigurați-vă că elevii mai extrovertiți nu domină discuția. Atrageți părerile elevilor mai liniștiți. Puteți invita pe cineva direct să-și împărtășească părerea sau să spună lucruri mai generale, cum ar fi: „Aș dori să aud de la cineva care nu a împărtășit încă” sau „Ce cred fetele din cameră despre asta?”

- Urmăriți cine a ridicat mâinile și cine nu; asigurați-vă că acordurile la clasă sunt respectate și că sunt auzite voci și perspective multiple.

- Afirmăți-le contribuțiile, mulțumindu-le pentru împărtășire. Promovați reflecția critică și gândirea orientată spre soluții. Elevii ar trebui să fie capabili să reflecteze asupra propriei lor învățări și presupuneri și să obțină o perspectivă asupra lor înșiși și a interacțiunilor lor cu lumea. Ajutați-i să înțeleagă dinamica puterii subiacente și structurile sociale care dau naștere la probleme locale și globale

Bibliografie

<https://www.cncd.ro/wp-content/uploads/2022/11/Ghid-practic-pentru-profesori.pdf>

PLAN DE REMEDIERE ȘCOLARĂ

Profesor Voica Maria Sidonia

Liceul Tehnologic „Alexe Marin” Slatina, Olt

I. Obiective:

- Însușirea cunoștințelor elementare de desen tehnic, de către toți elevii, la nivelul clasei respective, pentru a putea parcurge la nivel minimal programa școlară a acestui an școlar;
- Implicarea mai amplă a elevilor în activitatea la clasă;
- Optimizarea relației familie - școală;

II. Grup țintă:

- Elevii cu cerințe educaționale speciale și dificultăți de învățare din clasa 3MD1

III. Modalități de realizare:

- monitorizarea prezenței elevilor la ore (se vor nota permanent absențele elevilor la ore în catalogul clasei);
- consilierea părinților de către diriginți și profesor, intervenția profesorului în vederea gestionării situației școlare a elevilor-problemă împreună cu dirigințele clasei și părinții elevilor respectivi;
- stabilirea unui program de recuperare a noțiunilor de bază cerute de programa școlară;
- încurajarea participării active a elevilor la ore;
- atribuirea de sarcini suplimentare pentru acasă, progresive, de tipul fișelor de lucru, proiecte, teme care să permită ajungerea acestor elevi la standardele minime de performanță.

IV. Proiectare/ organizare/ implementare

Activități	Responsabili	Colaboratori	Termen
▪ Repartizarea elevilor în grupe de lucru	Profesorul ce predă modulul		
▪ Elaborarea programului activităților de recuperare	Profesorul ce predă modulul		
▪ Stabilirea temelor care se vor aprofunda/ recupera la orele de pregătire suplimentară	Profesorul ce predă modulul		
▪ Elaborarea fișelor de lucru și a altor materiale didactice necesare recuperării	Profesorul ce predă modulul		permanent
▪ Monitorizarea prezenței elevilor la cursuri	Profesorul ce predă modulul Diriginte	Diriginții	permanent
▪ Informarea regulată (telefonică) a părinților elevilor asupra frecvenței acestora;	Profesorul ce predă modulul Diriginte	Diriginte Părinții	periodic
▪ Dezbaterile unor teme la orele de dirigenție legate de necesitatea învățării la școală și pe tot parcursul vieții.	Profesorul ce predă modulul Dirigințe	Diriginte	periodic

V. Evaluare:

Activități	Responsabili	Colaboratori	Termen
▪ Realizarea graficului de pregătire suplimentară pe clase	Profesorul ce predă modulul		
▪ Întocmirea programei de recuperare și a planificării temelor	Profesorul ce predă modulul		
▪ Respectarea programului de pregătire suplimentară la fiecare clasă	Profesorul ce predă modulul		permanent
▪ Întocmirea fișei de progres pentru fiecare elev participant la remedierea școlară	Profesorul ce predă modulul		august
▪ Analiza rezultatelor finale ale pregătirii suplimentare și proiectarea următoarelor etape remediale dacă e cazul	Profesorul ce predă modulul	Diriginte	august

VI. Plan remedial pentru ridicarea nivelului de pregătire al elevilor

Nr. crt .	ACȚIUNE	Clasa	Grup țintă	RESPONSABIL	Metode si mijloace de realizare
1.	Să cunoască tipurile de prelucrări prin așchiere Să realizeze reprezentări simple Sa aplice regulile de reprezentare Să recunoască mașini și dispozitive	3MD1	Elevul P.R	Profesorul de	Activitate frontala Conversatia Explicatia Activitate pe grupe Munca independenta ,teoretică, aplicații ,fișe de lucru -căutarea și utilizarea informațiilor științifice necesare (cărți, reviste, internet, etc.) Activitate frontala/Activitate pe grupe Planse , scheme, caiete ,calculator; -explicatia verbala, conversatia euristica,observarea exercitiul; -Joc de rol

Profesor, Voica Maria Sidonia

Educația în era diversității

Prof. inv. primar: SABĂU MARIA-CRISTINA

Școala Gimnazială Săcălaz

Structura Beregsău Mare

În era actuală, caracterizată de globalizare, schimbări tehnologice rapide și interconectivitate, educația devine tot mai esențială pentru pregătirea indivizilor în fața diversității din societatea contemporană. Educația în era diversității implică abordarea și valorificarea diversității culturale, sociale, economice și individuale în procesul de învățare.

Educația în era diversității contribuie la promovarea incluziunii sociale prin recunoașterea și acceptarea diversității sub toate formele sale. Învățarea despre diferite culturi, experiențe și perspective stimulează empatia și înțelegerea reciprocă. Experiența într-un mediu educațional divers stimulează dezvoltarea gândirii critice. Elevii sunt expuși la o varietate de idei și opinii, ceea ce îi ajută să își dezvolte abilitățile de analiză și evaluare a informațiilor din surse variate. Diversitatea în educație reflectă diversitatea din lumea reală. Elevii învață să lucreze eficient cu persoane provenite din medii diferite, pregătindu-se astfel pentru o piață globală a muncii caracterizată de diversitate culturală și lingvistică. Educația în era diversității joacă un rol crucial în combaterea discriminării și prejudecăților. Învățând despre diversitate, elevii dezvoltă respectul pentru diferențe și învață să recunoască și să combată stereotipurile.

Unele școli pot întâmpina dificultăți în a asigura resurse adecvate pentru a aborda diversitatea. De exemplu, accesul la materiale educaționale relevante pentru diferite culturi poate fi limitat. Există rezistențe la schimbare în cadrul sistemului educațional, iar adoptarea unor practici educaționale orientate către diversitate poate întâmpina opoziție. Profesorii și elevii pot aduce cu ei stereotipuri și prejudecăți preexistente, ceea ce face dificilă crearea unui mediu educațional cu adevărat inclusiv.

Asigurarea formării continue a cadrelor didactice în domeniul diversității, astfel încât acestea să poată aborda nevoile specifice ale elevilor din medii variate. Formarea continuă a cadrelor didactice este esențială pentru a le oferi instrumentele necesare pentru a aborda diversitatea în mod eficient. Acest proces ar putea include seminarii, ateliere și resurse online care să le ofere profesorilor perspective noi asupra diversității și metode inovatoare de predare.

Înțelegerea profundă a diversității permite cadrelor didactice să creeze un mediu de învățare care să fie adaptat la nevoile specifice ale elevilor lor.

Încurajarea dialogului deschis și a discuțiilor în clasă pentru a dezvolta înțelegerea și aprecierea diferențelor. Implementarea inițiativelor care să sprijine incluziunea, precum cluburi și activități care să promoveze diversitatea. Promovarea dialogului deschis în clasă este esențială pentru a dezvolta o cultură a respectului și a înțelegerii reciproce. Profesorii pot încuraja discuțiile care să aducă în prim-plan experiențele personale ale elevilor, permițându-le să împărtășească și să înțeleagă mai bine diferențele. Acest tip de interacțiune în clasă contribuie la formarea unui mediu sigur și acceptant, în care elevii se simt liberi să își exprime gândurile și să învețe unii de la alții.

Un curriculum diversificat implică integrarea în programa școlară a materialelor care reflectă diversitatea culturală, istorică și socială. Astfel, elevii pot învăța nu doar despre evenimentele și contribuțiile occidentale, ci și despre cele din alte părți ale lumii. Aceasta nu doar oferă o perspectivă echilibrată asupra istoriei și culturii, ci și încurajează elevii să se identifice cu subiectele studiate și să își dezvolte propria identitate într-un mod mai holistic.

Inițiativele care promovează incluziunea, precum cluburile studentești și activitățile extracurriculare axate pe diversitate, pot contribui la crearea unui spirit comunitar solid. Aceste inițiative oferă elevilor oportunități de a interacționa și colabora cu colegii lor, indiferent de originea culturală sau de alte diferențe. Astfel, se creează legături puternice între elevi și se promovează toleranța și înțelegerea.

Sistemul de evaluare ar trebui să fie conceput în așa fel încât să țină cont de diversitatea elevilor. Aceasta poate include modalități de evaluare care să permită exprimarea creativă și individuală, oferindu-le elevilor șanse egale de a-și demonstra aptitudinile și cunoștințele indiferent de contextul cultural sau socio-economic.

În concluzie, educația în era diversității este cheia pentru formarea unei societăți armonioase și progresive. Abordarea diversității în cadrul sistemului educațional nu doar îmbunătățește calitatea învățării, ci contribuie și la crearea unui mediu social mai echitabil și incluziv.

Bibliografie:

1. Bârlea, P.G., Diversitate și identitate culturală în Europa, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2004;
2. Zeheru, V., Management în cultură, Editura Litera Internațional, București, 2002.

Diversitate și incluziune

Prof. GÎRJOB ELENA

Școala Gimnazială „I.G.Duca” Petroșani,

Județul Hunedoara

Diversitatea din rândul elevilor reprezintă o mare provocare pentru școală. Dacă această problemă nu este abordată adecvat, poate afecta realizările elevilor și statutul lor social în viața de adult. Să-i oferi fiecărui elev o șansă egală de succes în școală înseamnă să înțelegi nevoile de învățare ale fiecăruia și să răspunzi acestor nevoi individual. Echitatea în educație nu înseamnă să le dai tuturor la fel, ci să-i oferi fiecăruia ceea ce are nevoie.

Școala are o răspundere certă în dezvoltarea personalității tinerilor. Una dintre funcțiile sale este de a îmbogăți sistemul de reprezentări de sine ale elevilor. Activitățile consacrate acestui scop se desfășoară, desigur, într-un cadru instituționalizat, reglementat, dar diferiților actori le este lăsată o mare marjă de libertate. Trebuie deci, definite suficient de precis obiectivele și competențele de atins și bine distinse rolurile diferiților actori, în funcție de poziția lor în instituția școlară și de modul de intervenție.

Se știe, desigur, că orice adult, în relația sa cu tinerii, le influențează istoria; fiecare dintre noi a fost mai mult sau mai puțin marcat de profesorii (sau ceilalți actori) pe care i-a cunoscut. Primul lucru este deci, să nu ne prefacem că nu știm aceasta!

Obiectivul esențial în acest domeniu este de a-l ajuta pe elev să-și construiască o imagine de sine suficient de pozitivă pentru a putea acționa. Eșecul anumitor elevi provine adesea din faptul că au o imagine complet degradată despre ei înșiși. Nu mai au -deci, altă soluție decât de a se refugia în comportamente de evaziune.

Trebuie deci, să i se arate elevului că este capabil să învețe, să stăpânească cunoștințe și să găsească în sine resorturile care îi permit să o facă. Trebuie ca, treptat, el să-și descopere preferințele, interesele, valorile și domeniile de reușită. Aceasta îl va conduce în explorarea lumii profesionale și a filierelor de formare, permițându-i să caute informații mai exacte asupra domeniilor ce par a i se potrivi.

Nu trebuie, totuși, uitat că avem de a face cu adolescenți în căutare de sine și în plină dezvoltare. Ei trebuie îndrumați în acest demers, evitând ca efortul de descoperire de sine să-i conducă la crearea unei imagini definitive și încremenite pentru totdeauna asupra lor înșiși. Aceasta ar împiedica orice evoluție a elevilor. Trebuie, dimpotrivă, făcuți să priceapă că se pot schimba și ajutați să devină conștienți nu atât de ceea ce sunt, ci de ceea ce pot deveni.

Trebuie, de asemenea, evitat ca, sub pretextul realismului, travaliul asupra cunoașterii de sine să devină pentru elev doar conștientizarea propriilor limite, trăite ca iremediabile și inerente

persoanei sale. Unele studii încearcă să arate că educația pentru orientare ar putea să diminueze ambiția elevilor. Trebuie să avem grijă să nu provocăm asemenea fenomene, căci tinerii au nevoie de ambiție și uneori de puțină visare pentru a se realiza pe deplin.

După cum se vede, ne mișcăm într-un domeniu delicat, care cere multă prudență și atenție față de elev. Trebuie să încercăm să favorizăm un comportament autonom al tânărului și nu să luăm decizii în locul lui sau să-l conducem într-o direcție pe care singur nu ar fi ales-o (putem fi uneori tentați să facem presiuni asupra tânărului pentru a-l determina să facă o anumită opțiune pe care o considerăm bună pentru el). Educația pentru orientare necesită, ca de altfel orice act educativ, un profund respect față de elev.

Mai mulți actori intervin în procesul de îndrumare în construcția de sine. Rolurile lor sunt diferite.

Profesorii, prin activitatea lor didactică obișnuită, îi îndrumă pe tineri pentru a-și forma abilitățile, cunoștințele și atitudinile necesare în formularea proiectelor și evaluează aceste abilități, cunoștințe și atitudini. Această muncă de îndrumare în construcția de sine se articulează cu predarea și cu practicile evaluative.

Oricare ar fi disciplina predată, obiectivele transversale precum curiozitatea intelectuală, plăcerea de a învăța, sentimentul de a avea putere asupra lucrurilor și stăpânirea unor cunoștințe și abilități (identificarea surselor de informații pertinente, tratarea informației în funcție de o problematică dată și structurarea sa plecând de la repere) contribuie la dezvoltarea personalității tânărului și la autonomizarea sa. Alte elemente țin de interesul pentru o disciplină particulară, de rolul său în continuarea studiilor și în dezvoltarea motivației elevilor, care se reduce prea adesea la obținerea unei note bune sau a aprecierii profesorului.

Alegerea metodelor pedagogice nu este indiferentă: metodele active favorizează învățarea, dar și autonomizarea elevilor. Lucrul în grupuri mici permite schimburi numeroase și utile, interacțiuni și disonanțe productive: confruntarea propriilor reprezentări cu cele ale altora provoacă adesea ajustările și evoluțiile necesare.

Orice evaluare a elevului, orice remarcă făcută, orice apreciere a muncii sale este o informație ce i se oferă despre el însuși. El își construiește imaginea de sine plecând de la aceste materiale, de la imaginile despre el pe care i le comunică ceilalți. Practicile de evaluare sunt deci, de cea mai mare importanță pentru elev, în descoperirea și construcția de sine. Dar, adesea, evaluările insistă prea mult pe lacune, fără a evidenția suficient achizițiile și cunoștințele stăpânite. Greșelile elevilor conduc uneori la culpabilizarea lor, ca și cum procesul de învățare nu ar fi tocmai un proces de tip încercare-eroare, iar cunoștințele nu ar fi, cum spunea Gaston Bachelard, greșeli corectate! Există uneori o contradicție între voința de a favoriza o bună cunoaștere de sine și anumite practici evaluative.

Avem deci, tot interesul să dezvoltăm evaluări formative, care să-i permită elevului să știe unde se află, ce progrese a făcut și în ce direcție trebuie să-și îndrepte eforturile. În același spirit, profesorii ar putea să-i ajute pe elevi să exploateze remarcile făcute pe marginea lucrărilor sau în

carnetul de note, favorizând practicile de auto-evaluare care-i facilitează elevului aprecierea propriilor capacități.

Pentru profesor, ajutorul dat elevului în cunoașterea de sine este deci, permanent și strâns legat de activitatea sa pedagogică.

Consilierii de orientare contribuie, mai ales, la îndrumarea tânărului în formarea identității și a imaginii de sine, ca și psihologii. Precum aceștia, obiectivul lor este de a ajuta elevul să fie subiectul propriei sale istorii. Ei nu trebuie să fie o sursă suplimentară de influență (ca familia, vecinii, colegii, profesorii, instituția școlară, mediile de informare, ideologiile etc.), ci să ajute adolescentul să pună în perspectivă ansamblul acestor elemente care concură la formarea așteptărilor și intențiilor sale. Trebuie să-i permită subiectului să-și analizeze situația și reprezentările actuale. Această perspectivă îl conduce în mod necesar pe acesta la a-și pune întrebări despre sine, despre identitatea sa, despre ceea ce-i determină viziunea despre sine. Această activitate de mediere joacă un rol major în construcția de sine a subiectului.

Intervențiile psihologului sunt, adesea, consultații individuale: funcția de consiliere se exercită în interacțiuni «între patru ochi». Cu aceste ocazii, psihologul poate utiliza instrumentele psihometrice, dintre care câteva au fost evocate în capitolele precedente. Grija lui este atunci nu de a-l face pe elev să-și spună: "*chiar acesta sunt*", ci de a-l face să se întrebe asupra a ceea ce se revelează sau se construiește cu ocazia interacțiunii între el și instrumentul structurat utilizat.

Psihologul poate, de asemenea, organiza activități colective. Utilizarea în clasă a instrumentelor care vizează valorile cu privire la muncă, interesele, tipurile profesionale sau imaginea de sine este delicată. Într-adevăr, psihologul trebuie să se asigure că aceasta nu va provoca la nici un elev o reificare imediată a imaginii de sine ("*sunt de tip realist*!"). Schimburile într-un grup de dimensiunile unei clase nu permit, totdeauna, fiecăruia să analizeze, pentru el însuși, ceea ce imaginea de sine astfel produsă datorează raportului cu sine indus, în special prin structura instrumentului utilizat.

Orice actor adult al sistemului educativ ar putea, tocmai în perspectiva ameliorării respectului față de sine al elevilor, să-și îndrepte eforturile către obiectivele următoare:

- să favorizeze la adolescent conștientizarea competențelor și calităților sale prin intermediul unor realizări obiective; să-l conducă la descoperirea domeniilor de împlinire de sine pe care le valorizează și la conștientizarea largului evantai de caracteristici posibile ale "valorii" în specia umană;
- să-l sprijine în formarea unor idealuri congruente cu competențele și interesele sale;
- să-l ajute să se însereze în contexte sociale mai valorizante pentru el;
- să-i împărtășească strategii adecvate pentru a face față situațiilor dificile, în care apare teama de eșec sau de respingerea socială; să-i atragă atenția asupra caracterului controlabil al situațiilor (de exemplu, invitând tinerii să discute în grup despre modurile lor diferite de răspuns în situații dificile);
- să lupte împotriva suprageneralizării eșecului, la nivelul adolescentului, recentrând eșecul asupra sarcinii și oferind metode pentru o reușită ulterioară și la nivelul instituției școlare, unde sunt uneori enunțate judecăți negative care, dincolo cu mult de performanțe, aduc atingere persoanei: *o lucrare este nulă, mai multe lucrări succesive pot fi nule, dar adolescentul nu este nul;*

- să se situeze el însuși ca "dătător de valoare" pentru adolescent, care pentru a fi, are nevoie să fie considerat ca persoană (și nu numai ca elev).

Noua pondere a educației în societatea modernă câștigă mult în importanță.

Calitatea educației presupune, însă, diferențierea educației în funcție de multe repere, înainte de toate, în raport cu interese cognitive, cu nevoi ale societății, cu condiția de competiție.

Performanța educațională cea mai competitivă, astăzi nu este doar să-ți însușești ceea ce este cunoscut, ci să-ți formezi capacitatea de a genera inoarea.

Educația nu poate rezolva singură totalitatea problemelor lumii contemporane, dar nu se poate concepe soluționarea temeinică și durabilă a problemelor actuale fără contribuția sistemelor educative.

În acest context „noile educații” se constituie în module sau discipline de studiu concepute strategic în plan interdisciplinar și reprezintă răspunsuri ale sistemelor educaționale la imperativele lumii contemporane de natură politică, economică, ecologică, demografică, sanitară, etc.

a) Educația ecologică, componentă a „noilor educații” își propune să-l conducă pe elev spre formarea unui punct de vedere mai obiectiv asupra realității, să-l incite la participare, să devină conștient de viitor, de faptul că viața generațiilor viitoare, calitatea ei, depinde într-o mare măsură și opțiunile sale.

Conștientizând obiectivele majore ale educației ecologice, am conceput și realizat cu elevi, un proiect care are ca scop promovarea educației ecoturistice în rândurile elevilor din ciclul primar prin cultivarea respectului și dragostei pentru natură.

În cadrul proiectului elevii au organizat drumeții în împrejurimi prilej cu care au putut cunoaște plantele ocrotite din această zonă, au participat la acțiuni de ecologizare, am contribuit cu desene pentru expozițiile organizate în școală sub genericul: „Zilele toamnei”, „Copilărie fericită”, „Pădurea, aurul verde”.

Activitățile la care micii ecologiști au participat, mi-au întărit convingerea că elevii noștri conștientizează ideea că suntem datori să protejăm natura spre a ne bucura spre un mediu tot mai curat.

b) Educația civică urmărește inițierea copilului, viitorul cetățean cu practicarea unui comportament activ, responsabil, conștient de drepturi și îndatoriri și deschis spre cultură, care va intra în viața socială și profesioanlă în următorii ani.

c) Educația juridică a viitorului cetățean, o altă componentă a „noilor educații”, aduce în prim plan modalități de pregătire a elevilor ca să știe să-și apere drepturile, dar și pentru a ști să le respecte pe a altora. Elevii, tinerii e necesar să fie pregătiți să facă față competiției, concurenței bazată pe cinste și onestitate, să fie conștienți că adevărata libertate nu poate exista decât în limitele unor norme de conviețuire sănătoasă.

Consider că un foarte mic efort este suficient pentru a se face o cotitură în formarea educației juridice a viitorului cetățean. Începuturile pot părea dificile, dar știm că orice început este greu, dar odată pornit, lucrurile încep să meargă.

d)Educația pentru sănătate –o necesitate a învățământului primar.

Importanța sănătății este cunoscută încă din antichitate și transmisă până în zilele noastre prin dictonul : Mens sana in corpore sano.

Sănătatea reprezintă pentru om cea mai mare avuție a sa. Numai că, trebuie știut, majoritatea afețiunilor grave ale omului matur își au rădăcina în starea de sănătate din copilărie a persoanei respective. De aceea, încă de mici, copiii trebuie învățați să-și păstreze sănătatea, pe cea fizică și pe cea mentală în egală măsură.

Consider indicat și necesar că educația pentru sănătate, diversitate și incluziune să înceapă din încă din grădiniță.

BIBLIOGRAFIE

1. Cerghit, I., Sisteme de instruire alternative și complementare – Stiluri și strategii, Editura Aramis, București, 2002
2. Joița, Elena, Pedagogie și elemente de psihologie școlară, Editura Arves, Craiova, 2003
3. <https://www.living-democracy.com/ro/principals/learning/preparation/competences-for-democratic-culture-a-diagram/>

MINISTRUL EDUCAȚIEI CERCETĂRII SI TINERETULUI

INSPECTORATUL ȘCOLAR AL JUDEȚULUI HUNEDOARA

Primaria Municipiului
Petroșani

Scoala Gimnazială „I.G.Duca”
Petroșani

Biserica Ortodoxă Română
Petroșani

Fundatia
„Conditia Romana”

Editura Tehno Art
Petroșani

Editura Genesis
Petrosani

A.F. “Les amis de la
France”

PROIECT EDUCATIONAL
„ ÎNVAȚĂ SĂ DĂRUIEȘTI!”

Cadrul de desfasurare: Programul „Strategia Nationala de Actiune Comunitara”

Initiatori proiect: Prof. Girjob Elena
Prof. Pruteanu Smaranda
Prof. Bacaian Liliana

Coordonator de proiect: Prof. Girjob Elena

Instituti implicate :

- Inspectoratul Scolar al Judetului Hunedoara
- Scoala Gimnazială „I.G.Duca” Petrosani
- Scoala Gimnazială Nr. 7 Petrosani
- Scoala Gimnazială „ I.D. Sirbu “ Petrila
- Gradinita PP3 Petrosani
- Gradinita PN Nr. 1 Petrila

-Grădinița PN Nr. 2 Petrița

Parteneri: Primăria Municipiului Petrosani
Fundatia „Conditia Romana”
Parohia Ortodoxa Petrosani 1.
Editura Tehno Art Petrosani
Editura Genesis Petrosani
A.F. “Les Amis de la France”

Echipa de proiect: Prof. Girjob Elena
Prof. Pruteanu Smaranda
Prof. Bacaian Liliana
Prof. Lacatusu Cristina-Mihaela
Prof. Lautaru Claudia
Prof. Stan Roxana

Domeniul în care se încadrează: cultural;

Tipul de educație: educație în sprijinul dezvoltării personale a unor categorii defavorizate (copii cu nevoi speciale, tineri neintegrați sociali și bătrâni singuri);

Argument:

Fiecare comunitate își are necesitățile ei. Aceste necesități sunt: personale, emotionale, fizice, mentale, sociale, materiale, financiare și spirituale. Ele pot fi satisfăcute, în parte, de către voluntarii care lucrează în cadrul comunității. Proiectul educațional „Învăța să daruiești!” face parte din Programul de Acțiuni Comunitare al Municipiului Petrosani și își propune să promoveze interesul pentru carte și lectură în rândul unor categorii defavorizate.

Inițiatorii proiectului, partenerii și colaboratorii și-au propus să aducă categoriilor sociale defavorizate, lumina cunoașterii și îmbogățirea sufletului prin magia cuvintelor cuprinse în cărți și tratate împreună în spiritual sărbătorilor de iarnă.

Scopul proiectului:

Asigurarea incluziunii si implicarii intr-un program educational de activitati comunitare care promoveaza printre altele, integrarea sociala si dezvoltarea personala a unor copii, tineri, batrani prin intermediul contactului cu cartea.

Obiective de referinta:

- sa se deruleze programele de actiune comunitara intre voluntarii primariilor, scolilor, gradinitelor, bisericii, organizatiilor nonguvernamentale si categoriile sociale defavorizate;
- sa se identifice metodele de bune practici comunitare in scopul culturalizarii zonei;
- sa se organizeze activitati culturale atractive pentru cei aflati in dificultate;

Resurse:

- *Umane*: copii proveniti din familii defavorizate, elevi ai invatamantului special, batrani singuri, tineri neintegrati social, membri ai comunitatii locale, cadre didactice si reprezentanti ai unor ONG-uri.
- *Materiale*: carti pentru copii, tineri, batrani, auxiliare didactice.
- *De timp*: 04.12.2023 – 22.12.2023.

- Grup tinta:** - 30 prescolari
 -18 elevi cu nevoi speciale
 -12 tineri inscrisi in Programul „A doua sansa”
 -30 batrani singuri

Calendarul activitatilor:

Nr. Crt.	Denumirea activitatii	Loc de desfasurare	Termene	Responsabili
1.	Colecta de carte	Gradinite si scoli	decembrie 2023	Cadrele didactice
2.	Seri de lectura	Azilul de batrani Petrila	decembrie 2023	Grupele de voluntari
3.	Expozitie de carte pentru copii	Sala de marmura a Primariei	decembrie 2023	Editura Tehno Art si Editura Genesis
4.	Lansare de carte pentru copii	Sala de marmura a Primariei	decembrie 2023	Girjob Elena Lacatusu Mihaela

5.	Expozitie de Craciun cu lucrari realizate de copii	Sala de marmura Primariei	de a	decembrie 2023	Cadrele didactice
6.	Invata sa daruiesti! (oferirea darurilor)	Sala de marmura Primariei	de a	decembrie 2023	Primaria Municipiului Petrosani si editurile

Rezultate asteptate:

- a) Facilitarea unor interactiuni sociale cu scopul includerii in cadrul societatii a unor categorii defavorizate sau aflate in dificultate;
- b) Sensibilizarea comunitatii cu privire la problemele cu care se confrunta anumite categorii de copii, tineri si batrani;
- c) Oferirea unor oportunitati de implicare activa si personala a categoriilor defavorizate in procesul de castigare a increderii in propria persoana;
- d) Stimularea aprecierii propriei valori, pentru a simti ca fac parte integranta din comunitate si ca nu sunt excluse din aceasta;

Diseminare:

- Pe site-ul [www. didactic .ro](http://www.didactic.ro)
- Forum ISJ Hd
- Presa locala, judeteana, nationala
- Televiziunea
- Radio

Stereotipuri, prejudecăți și discriminare

Prof. Ivănescu Mihaela Ofelia
Colegiul Tehnic Mihail Sturdza Iași

Termenul „**stereotip**” are o istorie considerabilă, de peste 200 ani. Inițial termenul de stereotip denumea o piesă de plumb turnată în matrițe speciale utilizate în tipografia. Etimologic, el este compus din două cuvinte grecești: *stereos* – “rigid, fix” și *typos* – “urmare”. Primii care au preluat acest termen au fost medicii psihiatri, care l-au utilizat într-o formă modificată - *stereotipie*- pentru a descrie repetarea frecventă și aproape mecanică a unor gesturi sau expresii verbale. În prezent, termenul este încă folosit pentru a defini comportamente de rutină, rigide și care se repetă cu regularitate.

Primul care a folosit termenul „stereotip” în accepțiunea care corespunde perspectivei psihologiei sociale, a fost ziaristul american Walter Lippman, în anul 1922 în cartea *Public Opinion*, unde oferă mai multe definiții ale conceptului, cea mai vehiculată fiind aceea potrivit căreia stereotipurile sunt „imagini ce se găsesc în mintea noastră”, constituind „hărți pentru a ne ghida în lume”.

Câteva definiții de lungul timpului pentru termenul „**stereotip**” ar fi:
“... o impresie fixă care concordă puțin cu realitatea căreia i se adresează și care se constituie în primul rând prin definiție și abia apoi prin observație” (Katz & Braly, 1935).
“... o convingere (credință) exagerată asociată unei categorii (sociale)” (Allport, 1954).
care se constituie într-o categorie socială” (Ashmore & DeBoca, 1981).
“... cognițiile și expectanțele referitoare la caracteristicile membrilor unei categorii sociale care îi sunt atribuite simplu pe baza apartenenței la respectivul grup (categorie)” (Weber & Crocker, 1983).

Sintetizând mai multe abordări, Hilton & Hippel oferă o definiție standard a stereotipurilor. *Ei definesc stereotipurile ca și cogniții (credințe, expectanțe și convingeri) referitoare la caracteristicile, atributele și comportamentele specifice membrilor unei categorii sociale. Aceste cogniții sunt organizate adesea în teorii coerente. Prin intermediul lor, pe de o parte se explică asocierea anumitor atribute la respectiva categorie, iar pe de altă parte se stabilesc condițiile în care reprezentările stereotipale sunt activate și eventual modificate* (Hilton & Hippel, 1986).

În *Dictionarul de sociologie* stereotipul este definit prin credințe despre caracteristici psihologice și/sau comportamentale ale unor categorii de indivizi, grupuri sociale (de sex, vârstă, etnice, religioase etc.); astfel de credințe sînt fixate în imagini șablon, durabile, „preconcepute”, în sensul că nu se bazează pe observarea directă, proaspătă a fenomenelor, ci pe moduri de gândire rutinizate, deseori arbitrare, fără legătură cu indivizii sau grupurile sociale evaluate.

Conform *Dictionarul de sociologie*, **prejudecata** este definită ca fiind judecata care nu are o justificare rațională și care, de obicei, este eronată; opinie în general defavorabilă, mai mult sau mai puțin implicită, fără verificare sau control critic. Prejudecata se constituie la nivelul simțului comun și apare la un individ sau la un grup cu privire la altul.

Prejudecata reprezintă o sursă importantă a conflictelor dintre grupurile etnice, rasiale, religioase. Spre exemplu, ostilitățile dintre albi și negri din S.U.A. „Fiindcă nu înțeleg funcționarea predicției creatoare, numeroși americani de bună credință perpetuează (adesea

împotriva voinței lor) prejudecățile etnice și rasiale. Ei văd în aceste credințe nu prejudecăți sau idei preconcepute, ci rezultate sigure ale propriei lor experiențe. Faptele înseși le-ar interzice orice altă concluzie" (R.K. Merton, *Social Theory and Social Structure*, 1949). Studiile lui Th. Adorno asupra persoanei autoritare (*The Authoritarian Personality*, 1950) au stabilit o relație strânsă între tipul de personalitate și prejudecăți. Mai largi decât stereotipurile, pe care le includ, prejudecățile se înrudesesc mai mult cu atitudinile, cu studiul cărora tind să se confunde.

Câteva definiții de-a lungul timpului pentru termenul "prejudecată" ar fi:

"... o dispoziție irațională, intolerantă față de alte grupuri sociale. Adesea prejudecățile se însoțesc de stereotipuri. Acestea constau în atribuirea unor calități împărtășite de o categorie socială fiecărui individ presupus a face parte din această categorie" (Milner, 1975).

"... o atitudine negativă, rigidă (o predispoziție de a răspunde unui stimul într-un anumel fel) față de un grup de persoane" (Simpson & Yinger, 1985).

"... a gândi distorsionat despre ceilalți fără suficiente argumente sau motive" (Allport, 1954).

"... ostilitate sau agresivitate față de un grup social sau față de membrul unui astfel de grup" (Buss, 1961).

"... un set de atitudini negative care determină, susțin și justifică discriminarea" (Rose, 1951).

"... o atitudine nefavorabilă, stereotipală, încărcată emoțional și rigidă față de un obiect" (Krech, Crutchfield & Ballachey, 1962).

"... o predispoziție învățată compusă dintr-o componentă cognitivă (convingeri negative sau stereotipuri față de un obiect, persoană sau grup) și o componentă afectivă (trăiri emoționale negative în relație cu un obiect sau persoană)" (Levin, 1982).

O caracteristică ce se regăsește în toate aceste definiții este natura lor peiorativă, negativă. Prejudecățile sunt atitudini problematice deoarece ele presupun generalizări nefavorabile în legătură cu membrii unui grup anume. Sexismul (prejudecățile bărbaților în legătură cu femeile), antisemitismul (prejudecățile în legătură cu evreii), rasismul (prejudecățile în legătură cu membrii altei rase) sunt astfel de atitudini negative, nejustificate față de membrii altor grupuri. Cel mai frecvent prejudecățile se asociază cu un comportament de discriminare a membrilor grupului cărora și se adresează. Cele mai multe studii consideră prejudecățile ca pe o cauză a comportamentului de discriminare, dar relația dintre aceste două concepte este mult mai complexă.

Discriminarea

Este definită ca fiind tratarea inegală a indivizilor sau grupurilor în raport cu unele trăsături categorice cum ar fi apartenența etnică, rasială, religioasă sau de clasă. În mod obișnuit, termenul este folosit pentru a descrie acțiunea unei majorități dominante în raport cu o minoritate dominată și implică un prejudiciu adus unei persoane sau unui grup. Organizația Națiunilor Unite include în discriminare „*orice conduită bazată pe distincția operată în raport cu anumite categorii naturale și sociale și care nu este legată de capacitățile și meritele individuale sau de comportamentul concret al unei persoane.*"

Discriminarea este favorizată de următoarele situații: etnocentrismul, cunoașterea insuficientă a celorlalți, generalizarea propriei experiențe de viață (emiterea de judecăți privind un întreg grup pornind de la experiența avută cu un singur membru sau cu puțini membri ai acestui grup), selectarea stereotipurilor concordante cu credințele și impresiile anterioare și dezvoltarea de prejudecăți privind persoanele cu care se intră în competiție.

Tratamentul inegal al unor persoane care în mod esențial sunt egale se practică în toate

societățile. Aprecierea acestui tratament drept discriminare se face în raport cu normele și valorile sociale dominante în societate. Mișcările egalitariste, de origine religioasă sau utopică, care au urmărit eliminarea completă a discriminărilor, au înregistrat un succes parțial. De remarcat că în toate societățile democratice, din punct de vedere formal legal, este interzisă orice formă de discriminare în raport cu sexul, rasa, apartenența etnică și religioasă. Aceasta nu înseamnă că în acțiunea socială concretă prevederile constituționale sunt în întregime respectate. Discriminarea este practică nu numai de indivizi ci și de către instituții: companii, școli, spitale, organizații guvernamentale, în acest caz se manifestă o discriminare instituțională.

Cercetările efectuate au identificat existența mai multor *tipuri* de discriminare. În general, este operată distincția între *discriminarea directă* și cea *indirectă* (Michaela Banton, 1998). Primul tip apare atunci când tratamentul diferențiat este generat în mod intenționat, în timp ce cel de-al doilea tip apare atunci când acest tratament are la bază o decizie inechitabilă luată anterior. De exemplu, discriminarea directă este prezentă atunci când două persoane având pregătire egală și o slujbă similară sunt plătite în mod diferențiat datorită faptului că una dintre acestea aparține unui anumit grup etnic. Discriminarea indirectă apare atunci când cele două persoane sunt plătite în mod diferit deoarece au fost angajate în poziții diferite deși aveau aceeași pregătire.

În timp ce discriminarea reprezintă o formă de manifestare comportamentală, prejudecata reprezintă o atitudine negativă față de fiecare individ membru al unui grup, care este motivată doar de apartenența acestuia la grup. Discriminarea este legată de stereotipuri, care reprezintă componenta negativă a prejudecății (Dora Copozzo, Chiara Volpato, 1996). Acestea reprezentând o structură cognitivă stabilă și relativ rigidă, ajută la menținerea atitudinii negative și la perpetuarea comportamentelor diferențiate bazate pe acestea. Un alt fenomen cu care este relaționată discriminarea este cel de stigmat, cei stigmatizați devenind mai ușor ținta tratamentelor diferențiate.

Grupurile supuse cel mai adesea discriminării și asupra cărora s-au centrat cele mai multe studii sunt: minoritățile etnice, rasiale, religioase, grupurile de imigranți. O preocupare aparte a existat pentru discriminarea practică la adresa femeilor. În ultima perioadă un interes special este acordat studiilor referitoare la discriminarea minorităților sexuale, a persoanelor cu abilități speciale, precum și a vârstnicilor.

Aceste grupuri vulnerabile din punct de vedere social devin vulnerabile și din puncte de vedere economic (S.M. Miller, 1996). Cei care sunt ținta prejudecăților și a discriminării într-o societate anume vor întâmpina dificultăți de integrare pe piața muncii (nu își vor găsi locuri de muncă pe măsura calificării sau vor fi plătiți la nivel inferior celor care aparțin grupurilor favorizate), vor avea dificultăți în obținerea beneficiilor publice. Toate acestea îi fac vulnerabili din punct de vedere economic și îi includ în categoria grupurilor cu risc ridicat de sărăcie.

Pentru *reducerea discriminării* au fost dezvoltate o serie de strategii menite să asigure egalitatea de șanse în zonele în care au fost în mod sistematic subreprezentate a persoanelor care fac parte din grupuri supuse în mod tradițional discriminării. În Statele Unite aceste strategii poartă numele de *Acțiune Afirmativă*, în timp ce în Marea Britanie sunt cunoscute sub denumirea de *Discriminare Pozitivă*. Aceste strategii nu presupun o „discriminare inversă”, ci au menirea să asigure egalitatea de șanse pentru toți cetățenii, indiferent de grupul căruia îi aparțin. Discriminarea Pozitivă și Acțiunea Afirmativă presupun pe de o parte recunoașterea dezavantajelor acumulate de grupurile respective, precum și dezvoltarea de politici și de practici care ajută la depășirea dificultăților. Domeniile principale în care s-au focalizat acțiunile strategiilor de eliminare a discriminării sunt piața muncii, educația și locuirea.

FORMAREA STEREOTIPURILOR

Formarea stereotipurilor se poate explica din perspective diferite:

- *istoric* : de exemplu, sclavia explică inferioritatea atribuită de către albi negrilor (sau țiganilor); anul 1042, Cruciada a IV-a, când papistașii, în drumul lor spre Țara Sfântă au ocupat în treacăt Constantinopolul și au vrut să impună autoritatea papală, explică ura sau neîncrederea ortodocșilor față de catolicism;
- *politic* : stereotipurile sunt folosite de grupurile dominante pentru a se justifica războaiele, opresiunea politică, intoleranța religioasă;
- *cultural*: diferențele reale dintre comunitățile spirituale stau la baza deosebirilor percepute dintre ele;
- *psihosociologic*: cum se dezvoltă și operează ele în mințile indivizilor.

Formarea stereotipurilor presupune doua procese intercorelate: *categorizarea socială și percepția diferențiată a grupului de apartenență a individului față de grupurile din care acesta nu face parte.*

În general, percepția tinde să sesizeze obiectele individuale nu atât ca pe niște entități singulare, cât mai ales ca pe niște mulțimi sau clase de obiecte. Biologii clasifică animalele în familii și specii; arheologii împart timpul istoric în ere; geografii împart pământul în continente și regiuni. Tot astfel, oamenii se clasifică unii pe ceilalți după sex, rasă profesie și alte atribute comune, într-un proces numit *categorizare socială*. Într-o anumită măsură, este un proces natural și adaptativ. Grupând oamenii așa cum facem cu mâncărurile, animalele sau diferite clase de obiecte, ne formăm impresii rapide și ne folosim experiența acumulată în trecut ca de un ghid în stabilirea unor noi interacțiuni. Înconjuțați de atâtea lucruri și situații care ne solicită atenția, putem economisi timp și efort utilizând apartenența de grup a oamenilor pentru a face inferențe asupra lor.

Există însă și un neajuns al stereotipurilor: categorizarea oamenilor ne face să supraestimăm deosebirile dintre grupuri și să subestimăm diferențele individuale din cadrul fiecărui grup, până acolo încât nici nu mai sesizăm informațiile despre indivizi care nu sunt conforme cu stereotipurile

BIBLIOGRAFIE

1. BOURHIS Y. Richard, LEYENS Jacques-Philippe, *Stereotipuri, discriminare și relații intergrupuri*, Editura POLIROM, Iași, 1997
2. NECULAU Adrian, *Manual de psihologie socială*, Editura POLIROM, Iași, 2003
3. ZAMFIR Cătălin, VLĂSCEANU Lazăr, *Dicționar de sociologie*, Editura Babel, București, 1993

Proiectele europene – Despre discriminare, stereotipuri și prejudecăți

Prof. Ivănescu Mihaela Ofelia

Colegiul Tehnic „Mihail Sturdza” Iași

Ritmul accelerat al schimbărilor economice și sociale, avansul tehnologic și procesul continuu de cooperare și integrare europeană are repercusiuni considerabile asupra sistemului de formare și asupra educației din țările europene, care trebuie să facă față noilor întrebări: putem avea un învățământ calitativ, putem să facem față schimbărilor și problemelor cu care se confruntă societatea?

Fenomenul schimbării nu este caracteristic doar țării noastre, ci este valabil pentru întreaga Europă, unde se constata incapacitatea sistemului educațional pentru a crea programe școlare în acord cu economia și societatea.

Educația este mereu un produs care se utilizează pe viitor. Important este de a profita de tot ceea ce este bogat în investigații și cunoștințe, de a fi uman, de a învăța și cunoaște pentru a învăța cât mai eficient.

Unul dintre obiectivele Uniunii Europene este de a promova educația la toate nivelele pentru toții cetățenii, în paralel cu consacrația noțiunii de „cetățean al lumii” ce este complementar cu cel de cetățean european și național. Pentru acest lucru, educația constituie, mai mult ca niciodată, un element crucial în construirea unei Europe unite, competitive, solidară și deschisă lumii.

Aici un rol important revine proiectelor europene care au drept scop consolidarea educației în spiritul de cetățenie europeană, sprijinindu-se pe averea culturală a fiecărei țări, pe o bună cunoaștere a limbilor de circulație care vor contribui la o cooperare între centrele de învățământ folosindu-se de posibilitățile lor intelectuale și pedagogice, la o bună mobilitate a elevilor și profesorilor pentru a facilita crearea unui spațiu european, deschis cooperării educaționale, schimburilor informaționale și de experiență în vederea unor stimulări reciproce.

Participarea la proiectele europene se încadrează în procesul de schimbare a sistemului educațional caracteristic întregii Europe. Proiectele Erasmus răspund necesității imperioase de a regândi și refundamenta procesul educativ complex privit din perspectiva acțiunilor extracurriculare desfășurate de comunitatea școlară în afara procesului curricular.

Școala noastră Colegiul Tehnic Mihail Sturdza din Iași a derulat de-a lungul anilor mai multe proiecte europene, unul dintre acestea este „*New approaches opposite old stereotypes*”, un proiect

KA2, având ca țară coordonatoare Polonia, iar ca țări partenere România, Grecia, Portugalia, Turcia.

Proiectul se adresează elevilor din categoria de vârstă 14-19 ani și are drept tematică discriminarea rasială, etnică, religioasă, de gen, problema stereotipurilor. Am decis să prioritizăm acest subiect pentru școlile noastre, deoarece cu cât elevii învață și înțeleg mai repede problema stereotipurilor și discriminării, cu atât mai multe șanse vor avea lumea să se schimbe, pentru ca indivizii să coexiste în armonie între ei. Stereotipurile precum convingerile că unii indivizi au un potențial intelectual mai mic decât alții sau că sunt inferiori, duc la discriminare. Stereotipurile includ atât trăsături negative, cât și trăsături pozitive, dar de obicei doar cele negative provoacă discriminare și părtinire. Discriminarea propagă în cele din urmă un tratament nedrept al indivizilor sau grupurilor pe baza diferențelor identificate și a inferiorității care duce succesiv la conflict. Prin anihilarea acestui rău de la baza lanțului, vom putea diminua comportamentul violent împotriva indivizilor pe baza particularității că sunt diferiți de noi, unici.

Scopul proiectului este de a promova valorile democratice al Uniunii Europene, precum toleranța, cetățenia Uniunii Europene și o cultură care promovează dragostea și pacea.

Obiectivele proiectului sunt:

- să stimuleze conștientizarea socială, toleranța și empatia pentru romi, imigranți și refugiați;
- combaterea stereotipurilor și creșterea gradului de conștientizare cu privire la pericolele pe care le cauzează;
- să îmbunătățească cunoștințele legate de abordarea problemei discriminării și stereotipurilor;
- să încurajeze implicarea activă a elevilor în viața socială legată de subiectul discriminării și stereotipurilor.

Proiectul se bazează în principal pe prioritățile dezvoltării competențelor cheie, incluziunea și diversitatea în toate domeniile educației, formării, tineretului și sportului. Abordarea dezavantajelor de învățare, părăsirea timpurie a școlii și competența scăzută a competențelor de bază.

În cadrul proiectului au avut loc cinci întâlniri de proiect, în Slawno, Polonia, în Carșamba –Turcia, în Iași-România, Ioannina-Grecia și Sabrosa-Portugalia. Temele abordate în cadrul proiectului au fost discriminarea religioasă, etnică, rasială și de gen, discriminarea și gândirea stereotipă în școală.

Elevii au participat la activități pe tema proiectului- treasure hunt, dezbateri, joc de rol, realizarea unei broșuri comice, realizarea unui dicționar cu cuvinte despre temele proiectului în toate cele cinci limbi ale partenerilor, realizarea unor chestionare privind stereotipurile și prejudecățile cu care se confruntă societatea actuală. În același timp, au fost organizate întâlniri cu diferite personalități ale țărilor partenere: cu lectorul universitar doctor Bogdan Constantin Neculau (Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației- Universitatea Alexandru Ioan Cuza Iași), doctorul Mohamed Daoud, președinte al Centrului Cultural Oriental, cu domnul Primar al Ioanninei, Moses

Elisaf (de origine evreiască), domnul Profesor Godonos și Domnul Profesor Petsios, ambii de la Universitatea din Ioannina, doamna coordonator al refugiaților, Lambrini Katsouli.

Fiecare întâlnire de proiect a avut loc și activități culturale de cunoaștere a istorie locale și naționale, a tradițiilor și obiceiurilor din cele cinci țări participante. Elevii au învățat că discriminarea, de orice fel, duce la excludere, scăderea stimei de sine, violență verbală sau fizică. Acceptarea diversității ne face să fim unici!

Totodată, elevii au învățat cât de importantă este toleranța de orice fel în aceste timpuri în care societatea globalizată ne aduce împreună etnii, popoare, religii și culturi diferite.

Elevii au participat la ateliere de lucru, unde au discutat despre stereotipurile din școală, au lucrat la realizarea unor afișe pe care, ulterior, le-au prezentat. Prin toate aceste activități, elevii și-au îmbunătățit abilitățile de a lucra în echipă și de a vorbi în limba engleză, au dovedit că pot fi creativi, au devenit conștienți că împreună putem avea o societate tolerantă, bazată pe acceptare, egalitate, înțelegere. Elevii și-au îmbunătățit cunoștințele despre diferite culturi și s-au identificat mai bine în acest context al Uniunii Europene. Toți participanții au dezvoltat abilități de comunicare, abilități sociale și încredere în sine în interacțiunea cu alte persoane în limba engleză.

Proiectele Erasmus+ ne dă tuturor posibilitatea, profesori, elevi, să explorăm alte domenii de cunoaștere, alte spații istorice și culturale, să cunoaștem alți oameni, să ne dezvoltăm abilitățile sociale și lingvistice. În proiect am implicat elevi care provin din familii monoparentale, din medii defavorizate, fără resurse financiare, elevii dornici de a învăța, de a cunoaște, experimenta și de a se dezvolta cultural, lingvistic, social. Participarea elevilor la proiecte europene le-a schimbat viziunea despre școală, au devenit mai motivați să învețe, progresul lor s-a văzut în rezultatele școlare, ei au devenit mai implicați în activitățile școlare și extrașcolare, mai comunicativi și mai încrezători în ei.

La un proiect Erasmus+ se lucrează în echipă, profesori și elevi, fapt care duce la o cimentare a relației între profesor-profesor, elev-elev și profesor-elev, așa i-am cunoscut eu mai bine pe elevii cu care lucrez sau pe care i-am însoțit în stagiile de formare. Pot spune că avem amintiri și rezultate frumoase din toate activitățile, atelierele de lucru, stagiile de formare și vizite culturale, toate acestea ne leagă și ne face să continuăm ceea ce am început.

PROGRAM DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT

Rusu Crina Maria, CSEI Nr.1 Bistrița, Jud. Bistrița- Năsăud

Numele și prenumele beneficiarului: H.L.C.

Clasa : a VI-a B– D.M.S.

Data și locul nașterii: 27.06.2009

Domiciliul:

Școala/Instituția: Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1 Bistrița

Diagnostic:(rezultate ale evaluării complexe):

- Autism infantil
- Retard psihic cu tulburare de conduita
- ADHD
- Retard de limbaj expresiv și receptiv
- Tulburări neorganice de somn
- Bruxism diurn
- Enurezis mixt
- Tulburare de coordonare motorie

PRIORITATI PENTRU ANUL ȘCOLAR 2023/ 2024

DOMENII/ ARII DE INTERVENȚIE

- **Comunicare si limbaj (Abilități de comunicare)**

- Limbajul receptiv, limbajul expresiv, răspunsul la comunicare, capacitatea de a urma instrucțiuni;

- **Psihomotricitate :**

- Creșterea nivelului de dezvoltare și coordonare psiho- motrică, schema corporală, orientare și organizare spațio-temporală;

- **Cognitiv (Elemente de Matematica) :**

- Numerația 0-20: asocierea cantitate–număr, mulțimi de obiecte,
 - Sortare după diferite criterii, algoritmi euristici elementari

- **Abilități socio – emoționale:**

- Identificarea emoțiilor de bază și manifestarea comportamentelor adaptative în context familiar.

- **Deprinderi artistico – plastice:**
- Formarea și dezvoltarea unor deprinderi și tehnici de lucru specific artelor plastice
- Exersarea simțului ritmic și a mișcării corporale în diferite contexte, pe fond muzical.

**STRUCTURA PROGRAMULUI DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT
AN ȘCOLAR 2023 - 2024**

COMPETENȚE/ ACTIVITĂȚI ÎNVĂȚARE	METODE ȘI MIJLOACE DE REALIZARE	CRITERII MINIMALE DE APRECIERE A PROGRESSELOR	METODE ȘI INSTRUMENTE DE EVALUARE
1. Identificarea și discriminarea sunetelor dintr-un cuvânt -Exerciții- joc de imitare a unor onomatopee - Exerciții de pronunțare corectă a sunetelor, silabelor și cuvintelor simple Exercitii de identificare a sunetului de la începutul cuvântului Exercitii –joc de despărțire a cuvintelor în silabe	Exercițiul Explicația Conversația Demonstrația Analiza fonematică Imitația Metoda fonetică analitico-sintetică <i>Instrumente de scris</i> <i>Obiecte recompensă</i> Exercițiul Demonstrația	-Desparte corect în silabe 5 din 7 cuvinte mono/ bisilabice - Imită corect 8 din 10 onomatopee -Pronunță corect 10 din 20 sunete/ silabe/ cuvinte simple -Identifică sunetul inițial la 5 din 8 cuvinte Desparte corect 7 din 10 cuvinte	Observarea sistematică Chestionarea orală Observarea sistematică Chestionarea orală
2. Citirea și scrierea literelor de tipar și a cuvintelor simple Exerciții de unire a punctelor ce compun o literă Exerciții de scriere a unor cuvinte simple	Observația Conversația Imitația Exercițiul Explicația	-Unește corect punctele la 5 din 7 litere -Scrie corect 6 din 10 cuvinte simple, cu diferite instrumente de scris / Modelează conturul literelor mari de tipar	Observarea sistematică Chestionarea orală

Exerciții de modelare din plastilină a conturilor literelor mari de tipar	Conversația Demonstrația	Citește corect 6 din 10 litere/ silabe	Observarea sistematică
Exerciții de citire a literelor, silabelor și cuvintelor monosilabice	Imitația	-Asociază corect 5 din 8 imagine/ cuvânt	Chestionarea orală
Exerciții de asociere cuvânt/ imagine	Jocul	-Transcrie sau scrie după dictare 4 din 8 cuvinte monosilabice, silabe, litere	Observarea sistematică
-Exerciții de transcriere și scriere după dictare a literelor, silabelor, cuvintelor monosilabice	<i>Jetoane</i> <i>Instrumente de scris</i> <i>Obiecte</i> <i>recompensă</i> <i>Cifre</i>	-Folosește corect în comunicare 3 din 5 forme de salut	Chestionarea orală
3. Participarea la dialoguri scurte, dirijate, în situații de comunicare uzuale:	Exercițiul	Răspunde în propoziții scurte la 2 din 5 întrebări	
-Exersarea unor formule de salut	<i>Imagini</i> <i>Jucării</i> <i>Obiecte</i>	-Întreabă și răspunde corect la 3 din 6 situații	
-Exerciții de formulare de răspunsuri	Exercițiul Explicația Conversația Demonstrația Imitația	-Identifica corect 15 din 20 numere	
4. Numerele naturale în centrul 0 -20	Exercițiul	- Completează șirurile numerice cu maximum de 3 erori	
-Exerciții de identificare și numire a numărului	Explicația	-Asociază corect cantitate/ număr, 6 din 10	
- Exerciții de completare a șirului numeric crescător/ descrescător/ lacunar	Conversația Demonstrația Instrumente de scris	-Ordonează șirul numeric crescător/ descrescător în centrul 0-20	
- Exerciții de operare în centrul 0-20 : asociere cantitate/ număr, scrierea cifrelor, corespondența, compunere/ calcule matematice	Obiecte		

- 5. Identificarea emoțiilor de bază(proprii și a celorlalți) - Exerciții de identificare a simbolurilor asociate emoțiilor Exerciții de identificare a stărilor emoționale, Jocuri – mima Asocierea emoției cu contextul potrivit 6. Formarea și dezvoltarea unor deprinderi și tehnici de lucru specific artelor plastice Exersarea simțului ritmic și mișcării corporale în diferite contexte, pe fond muzical. Joc de recunoaștere a glasului unor animale, pasari. -Miscari ritmice si corporale bazate pe imitatie - Exerciții simple ritmice după un model dat (batut ritmic din palme, pe banca, mers ritmic, -Miscari sugerate de textul cantecului - Exerciții de realizare a unor compoziții folosind diferitele tehnici de lucru: dactilo – pictură/ amprentare/ ștampilare/ stropire/ tamponare/ mototolire/ modelaj, colaj		-Identifică corect 5 din 8 emoții de bază -Identifică 4 din 6 emoții, de pe pictograme - -Mimeaza corect 2 din 4 emotii de baza -Asociază emoția corect la 3 din 5 situații Execută 4 mișcări corporale de bază din 7, -Diferențiază zgomotele produse de om, față de cele din natură; 3 din 5 -Recunoaște glasurile a 7 animale din 10 - Execută mișcările de dicție pe silabe; 4 din 6 - Bate corect 2 din 5 mișcări pe ritm -Execută 3 din 6 mișcări sugerate de textul cântecului -Realizează compoziții plastice folosind tehnicile de lucru, cu suport și sprijin	

Bibliografie:

1. David, C. și Roșan, A., 2019, „Intervenții psihopedagogice în tulburările specifice de învățare”, Editura Polirom, Iași.
2. Roșan, A., 2015, „Psihopedagogie specială. Modele de evaluare și intervenție”, Editura Polirom, Iași.

DISCRIMINAREA ÎN ȘCOLII LA ELEVII DIN CICLUL PRIMAR

*Profesor învățământ primar Pețenchia Maria Cristina
Școala Gimnazială Săcălaz-structura Beregsău Mare
Localitatea Beregsău Mare, județ Timiș*

Discriminarea în școlile cu elevi de ciclu primar este o problemă delicată, deoarece în această etapă a dezvoltării, copiii sunt foarte receptivi la modelele și interacțiunile sociale. În ciuda eforturilor depuse pentru a crea un mediu educațional sigur și incluziv, discriminarea poate fi întâlnită și în această etapă a educației. Este important să înțelegem că discriminarea poate lua multe forme și poate viza diferite aspecte ale identității individuale.

Un aspect important al discriminării în școlile primare se referă la diferențele în tratamentul acordat copiilor în funcție de caracteristicile lor individuale, cum ar fi rasă, etnie, gen, orientare sexuală, dizabilități sau statut socio-economic. Aceste diferențe pot fi reflectate în interacțiunile sociale, precum și în accesul la oportunități educaționale și resurse.

Discriminarea pe bază de rasă și etnie poate fi prezentă chiar și în rândul copiilor mici. Ei pot fi expuși la stereotipuri sau prejudecăți legate de diferite grupuri etnice sau rasiale, ceea ce poate duce la excluderea sau hărțuirea unor colegi pe baza acestor caracteristici. Acest tip de discriminare se manifestă prin tratamentul inechitabil sau nedrept față de elevi din diverse grupuri. Poate fi observată în moduri subtile, cum ar fi ignorarea contribuțiilor elevilor din anumite grupuri sau în moduri mai evidente, cum ar fi comentarii rasiste, hărțuire sau excluderea din activități sau oportunități educaționale.

De asemenea, diferențele de gen pot fi observate în interacțiunile dintre elevii din ciclul primar. Uneori, se pot promova sau perpetua stereotipurile legate de ce înseamnă să fii "băiat" sau "fată", limitând astfel libertatea și dezvoltarea individuală a copiilor în această etapă crucială a vieții lor.

Discriminarea poate fi prezentă și în ceea ce privește orientarea sexuală sau identitatea de gen. Chiar și în rândul copiilor mici, comportamentele non-conforme cu normele sociale existente pot fi sancționate sau excluse, iar copiii pot fi subiecți ai hărțuirii sau ostracizării din partea colegilor. Fetele și băieții pot fi tratați diferit în ceea ce privește așteptările legate de comportament, performanță academică sau accesul la anumite domenii de studiu sau activități extracurriculare. Aceste diferențe pot crea un mediu în care unii elevi se simt subestimați sau limitați în potențialul lor.

Elevii cu dizabilități pot întâmpina și ei discriminare în școlile de ciclu primar. Deși progrese considerabile s-au făcut în privința integrării acestor elevi în mediul școlar, ei ar putea fi încă marginalizați sau tratați diferit de ceilalți elevi, ceea ce poate afecta stima de sine și accesul la oportunități educaționale. Ei pot întâmpina dificultăți în accesarea serviciilor adecvate sau pot fi excluși din anumite activități sau programe educaționale din cauza prejudecăților sau a lipsei de resurse adecvate.

Pentru a combate discriminarea în școlile de ciclu primar, este crucial să se promoveze educația și învățarea despre diversitate și incluziune încă de la o vârstă fragedă. Cadrele didactice ar trebui să ofere modele pozitive și să promoveze respectul și acceptarea diferențelor în rândul copiilor.

Combaterea discriminării în școli necesită eforturi concertate din partea tuturor părților implicate - personalul școlar, elevii și familiile. Educația și promovarea diversității și incluziunii în curriculum și în activitățile școlare pot contribui la schimbarea mentalităților și la promovarea unui mediu educațional mai incluziv și echitabil.

De asemenea, este important să se implementeze politici și programe educaționale care să sprijine incluziunea și să ofere suport pentru elevii care ar putea fi victime ale discriminării. Calitatea predării la toate nivelurile de educație are un impact semnificativ asupra accesului academic și a performanțelor. Aceasta include profesionalizarea sistematică atât a cadrelor didactice, cât și a celor nedidactice în cadrul educației, prin îmbunătățirea formării cadrelor didactice și a sprijinului pentru profesori.

Formarea cadrelor didactice cu cunoștințe, abilități și atitudini care să le permită să răspundă în mod adecvat nevoilor de învățare ale elevilor prin utilizarea proceselor și practicilor de clasă conștiente de nediscriminare și egalitate, îmbunătățește în cele din urmă rezultatele învățării și sporește sensibilitatea în furnizarea de servicii educaționale.

Un model de training sensibil la nediscriminare îi formează pe profesori să fie mai conștienți de conceptul de egalitate și nediscriminare și îi dotează cu abilitățile de a înțelege și de a aborda nevoile specifice de învățare ale copiilor aparținând grupurilor vulnerabile. El ar dezvolta practici de predare care să genereze tratament egal și participarea tuturor elevilor la clasă și în comunitatea școlară mai largă. Acesta pledează pentru practicile de clasă care asigură participarea egală a tuturor, inclusiv un mediu de clasă care îi încurajează pe toți să prospere. Profesorii trebuie să fie instruiți în proiectarea și utilizarea planurilor de lecție care țin cont de egalitate și nediscriminare, interacțiunea în clasă, amenajarea clasei, utilizarea limbii în clasă, materiale de predare și învățare, strategii pentru eliminarea hărțuirii, managementul școlii sensibil la bullying și soluționarea acestui tip de situație, sisteme și monitorizare și evaluare.

BIBLIOGRAFIE:

1. Băban A. (coord.) Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere. Cluj-Napoca: BCU, 2001;
2. Călineci, M.C., 2008, Drept la țintă, Ghid de dirigenție și consiliere educațională, Editura Educația 2000+ Consulting SRL, București ;
3. Gabriel Andreescu, Combaterea discriminării, București, 2011.

“Educația incluzivă.

Premisele dezvoltării mijloacelor eficiente de combatere a atitudinilor de discriminare”

Profesor învățământ preșcolar: Gherghina Tatiana Andra

Unitatea de învățământ: Grădinița “Paradisul Piticilor”, București

Procesul educațional într-o școală incluzivă:

Educația incluzivă presupune introducerea în structurile învățământului tradițional a copiilor cu cerințe speciale, având în vedere principiul egalității. Prin urmare, toți copiii au dreptul la educație indiferent de mediul de proveniență (familii sărace cu posibilități financiare limitate / familii cu o stare materială foarte bună); religia; etnia; limba vorbită; naționalitatea sau prezența unor deficiențe psihice/ motorii nu ar trebui să reprezinte un motiv prin intermediul căruia s-ar putea realiza acțiuni de discriminare.

„Școala incluzivă” reprezintă o unitate de învățământ, care asigură o educație pentru toți, și în același timp o educație pentru fiecare, prin structura calitativă a actului instructiv educativ, cadrul didactic va folosi cel mai eficient mijloc de combatere a atitudinilor de discriminare.

Școala incluzivă deține următoarele caracteristici:

- Nu selectează și nu exclude, prin urmare diversitatea va sprijini demersul educațional;
- Prin natura sa este deschisă, tolerantă, prietenoasă și democratică, contribuind la construirea comunității incluzive;
- Fiecare copil are acces la cunoaștere, iar învățarea este individualizată, existând mari așteptări pentru asigurarea succesului școlar al tuturor elevilor;
- Există preocupare din partea cadrelor didactice pentru perfecționare;

Principiile școlii incluzive vor avea în vedere:

- *Valorificarea tuturor diferențelor copiilor și flexibilitatea în activitatea didactică:*

Valorificarea diferențelor existente între copiii pot fi exploatate prin intermediul activităților. Fiecare profesor trebuie să dispună de creativitate, răbdare și disponibilitate în realizarea materialelor, pe care le va folosi în cadrul activităților propuse. Acestea necesită un timp de pregătire și este necesar să adaptăm materialul educațional conform temei propuse, particularităților de vârstă și individuale ale copiilor. De asemenea, activitățile trebuie să aibă o varietate foarte mare și să includă metode și mijloace noi pentru a stârni interesul copiilor și pentru a le valorifica potențialul existent.

- Cooperarea și comunicarea sunt factorii implicați în procesul de educație a copilului; Aceștia sunt reprezentați de relația de interdependență dintre familie -școală-comunitate.

Familia are un rol important în procesul educațional, deoarece în cadrul acesteia copilul își însușește primele priceperi și deprinderi; se formează „cei 7 ani de acasă”; copilul învață ce este ascultarea și care sunt consecințele încălcării ei.

Școala deține un loc fundamental în construirea potențialului bio-psiho-socio-cultural al copilului. Profesorul se află în centrul demersului instructiv-educativ, pregătind formarea academică a elevilor, dezvoltând competențe în conformitate cu programa și particularitățile individuale ale fiecărui copil. Cadrul didactic va avea întotdeauna în vedere și latura emoțională a copilului, oferind curaj, liniste, speranță și încredere în funcție de nevoile fiecărui elev.

Mediul în care copilul trăiește îi poate influența demersul educațional. Prin urmare, un mediu defectuos/un anturaj negativ duce la regres, iar un mediu propice învățării va favoriza dezvoltarea copilului, a abilităților, deprinderilor și priceperilor pe care le deține.

Parteneriatul familie-școală-comunitate presupune din partea fiecărui participant: colaborare, cooperare, comunicare, acceptare, interacțiune și implicare. Scopul fundamental al acestui trio este dezvoltarea globală și optimă a copilului.

Educația incluzivă are ca scop dezvoltarea capacităților fizice și psihice a copiilor cu CES și apropierea acestora dintâi de copiii normali. Educația incluzivă trebuie să valorifice la maximum disponibilitățile subiectului deficient. De exemplu, în cazul unui copil care deține o tulburare de vedere este necesar, să introducem activități care dezvoltă ceilalți analizatori. Multisenzorialitate va duce la compensarea și cunoașterea amplificată/profundă, urmând ca activitatea ochiului să fie preluată de celelalte funcții.

Voi concluziona o parte din ideile despre educația incluzivă, folosind un citat reprezentativ: “Există un singur fel de a înțelege oamenii, anume de a nu ne grăbi să-i judecăm, ci de a trăi în preajma lor, de a-i lăsa să se explice, să se dezvăluie zi de zi, să se zugrăvească ei cu ei...”

II. Premisele dezvoltării mijloacelor eficiente de combatere a atitudinilor de discriminare:

A.Presupune urmărirea unor principii ale incluziunii sociale a persoanelor cu deficiențe:

I.Principiul drepturilor egale:

Excluderea copiilor, tinerilor și adulților de la oferta educațională de masă este acum recunoscută ca discriminare, însă reprezintă un echivalent al violării drepturilor lor fundamentale. Legislația internațională a drepturilor omului conține atât interdicții exprese cât și implicite împotriva segregării pe motive de rasă, etnie sau naționalitate în instituțiile educaționale. Tratatelor internaționale relevante sunt:

- Convenția UNESCO împotriva discriminării în educație (CDE);
- Acordul internațional asupra drepturilor civile și politice (AIDCP);
- Acordul internațional asupra drepturilor economice, sociale și culturale (AIDESC);
- Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială (CEDR);
- Convenția Națiunilor Unite asupra drepturilor copilului (CNUDC);
- Convenția europeană pentru protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului (CEDO);

- Convenția cadru pentru protecția minorităților naționale. România este semnatară a tuturor acestor tratate.

Statul român are de asemenea prevederi constituționale care integrează în mod expres obligațiile asumate: Articolul 6 – „Statul recunoaște și garantează persoanelor aparținând minorităților naționale dreptul la păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase”. În unele situații când toleranța, compasiunea, acceptarea și egalitatea de șanse nu se regăsesc în mediul educațional sau nonformal, în care se află un copil cu dizabilități, atunci se poate interveni legal pentru a-i se face dreptate persoanei în cauză.

2. Principiul unicității caracteristicilor, intereselor, abilităților, motivației și nevoilor de învățare este în strânsă legătura cu principiul accesului și participării tuturor conform abilităților și nevoilor de dezvoltare.

Fiind recunoscute nevoile speciale ale persoanelor cu dizabilități, asistența pentru aceștia este gratuită și concepută astfel încât orice copil cu nevoi speciale, să aibă acces la formare, servicii de recuperare/ de sănătate și angajare. Oportunitatea de angajare a unei persoane cu deficiențe va determina o integrare socială și individuală cât mai completă a acesteia.

3. Principiul diversității, al respectării abaterii de la standardele normale;

Succesul în realizarea integrării și egalizării șanselor, se bazează pe progresul existent în diversificarea gamei de servicii destinate persoanelor cu dizabilități.

Copilul cu dizabilități are nevoie de familie, deoarece aceasta reprezintă primul mediu de socializare prin securitate afectivă, susținere, sprijin și cooperare. Un copil cu dizabilități se adaptează destul de greu în cadrul relațiilor interpersonale, de aceea părinții trebuie să intervină și să joace rolul de tampon/ mediator între copil și persoanele străine.

Există o mare varietate de relații interpersonale, unele fundamentale/largi, exprimând raportarea omului la reperele existențiale determinării sociale, altele cu o sferă mai restransă, mai delimitate, exprimând dimensiuni mai specializate ale interacțiunii interpersonale.

Integrarea în grup apare ca un proces realizat pe mai multe trepte. Ea începe în planul interacțiunii funcționale, evoluează prin acumulări perceptive și comunicative ca imagine intersihică, care funcționează ca premisă pentru un anumit nivel de valorizare interpersonală.

B. Atitudini și comportamente combătute de școala incluzivă:

- Etichetarea- esențializarea subiectivă a caracteristicilor unei persoane, de obicei negative;
- Prejudecățile-opinii, idei preconcepute, adesea nefavorabile;
- Stereotipurile- falsificări ale atitudinilor și comportamentelor față de ceilalți;
- Discriminarea-nedreptățirea, punerea în acțiune a prejudecăților;
- Marginalizarea- desconsiderarea , neglijarea mai mult sau mai puțin voită;
- Segregarea-formă gravă de discriminare/ separare fizică.

C. Strategii didactice care susțin demersul educațional, în vederea eliminării atitudinilor de discriminare în rândul copiilor cu dizabilități.

a) Activități desfășurate individual, în perechi sau grupuri mici;

Criteriile luate în considerare sunt: elevii cu aptitudini diferite; elevii care se susțin reciproc și elevii care pot îndeplini roluri diferite. Avantajele lucrului în echipă sunt numeroase, printre care: dezvoltarea toleranței, a încrederii reciproce, a colaborării, cooperării, comunicării, respectului colegial și a înțelegerii naturii umane.

b) Diferențierea sarcinilor de lucru și a timpului alocat;

În cadrul acestei categorii vom lua în calcul: gradarea sarcinilor de lucru și a timpului alocat sarcinilor de lucru; combinarea sarcinilor “ pas cu pas” în sarcinile de dezvoltare; sarcini de lucru deschise.

c) Diferențierea cunoștințelor elevilor:

Prin felul de abordare a tuturor stilurilor de învățare ale fiecărui elev; folosirea fișelor de lucru ajutătoare pentru elevii care au nevoie și utilizarea formei de organizare a colectivului în grupuri mici/perechi/echipe.

d) Diferențierea răspunsului:

Presupune stabilirea de către elevi a obiectivelor proprii și autoevaluarea în funcție de acestea; folosirea feed-back-ului individualizat și constructiv de către profesor; realizarea de către cadrul didactic a unui plan de dezvoltare cu implicarea elevului în activitățile educative.

Necesitatea incluziunii și promovarea unei educații incluzive va fi întotdeauna în strânsă legătura cu recunoașterea și acceptarea diversității, aceasta din urmă fiind la baza democrației. Conștiința copiilor trebuie formată și dezvoltată din perspectiva primirii în colectivitate a celor ”diferiți” nu doar din milă și obligație, ci pentru că fiecare individ are dreptul de a participa la activități comune, care vor conduce ulterior la dezvoltarea comunității.

Concluzii:

Din perspectiva educației- școlile incluzive promovează idei conform cărora elevii învață și se dezvoltă împreună, iar cadrul didactic folosește modalități de predare care să corespundă diferențelor individuale.

Din perspectiva socială, școala incluzivă pune bazele diversității, în interiorul acesteia creionându-i-se o societate deschisă, democratică, care îi incurajează pe oameni să lucreze împreună și să se respecte reciproc.

Bibliografie:

- Curs “Psihopedagogie speciala”, Bucur Cristian, 2014, Universitatea din Bucuresti, Facultatea de Psihologie și Stiinte ale Educatiei.
- <https://www.google.com/search?q=educatia+incluziva+citate&oq=educatia+incluziva+citate&aqs=chrome..69i57.9383j0j7&sourceid=chrome&ie=UTF-8#vhid=xa5IUE2IIKbh0M&vssid=l>
- <https://plei.ro/blog/parteneriatul-gradinita-familie-comunitate/>
- <https://www.slideshare.net/natalianicu/prezentare-educatiaincluziva>
- <https://totilascoala.wordpress.com/2009/09/22/stiti-ce-este-educatia-incluziva/>

Diversitate în Combatere Discriminării în Școli prin Activități Extrașcolare

Prof. ORBULESCU FIȚ PATRICIA VICTORIA

COLEGIUL TEHNIC „EMANUIL UNGUREANU”
TIMIȘOARA, TIMIȘ

Educația constituie axa centrală a dezvoltării societății, factorul de bază în transmiterea și crearea de valori culturale și implicite sociale, de dezvoltare, formare a conștiinței, responsabilității și identității naționale.

În această măsură, educației îi revine rolul în care premiselor în vederea dezvoltării personalității umane și a unei societăți bazate pe cunoștințe, cu participarea diferitelor domenii de activitate. Școlile din România se străduiesc să facă față cu succes abandonului școlar. Acest demers presupune elaborarea unor programe de acțiune și strategii incluzive, elaborarea și implementarea unor măsuri de prevenire și remediere în vederea diminuării abandonului școlar.

Problematica discriminării, excluziunii sociale și a abandonului școlar în rândul elevilor au determinat activități intense în ceea ce privește cadrul legislativ, atât la nivel național, european și global.

Discriminarea, abandonul școlar și excluziunea sunt favorizate de existența diferiților factori ce își au originea în mediul familial sau școlar.

Modernizarea și perfecționarea procesului instructiv – educativ îmbină activitatea școlară cu activitate extracurriculară ce au valențe formative.

Scopul activităților extrașcolare este de a dezvolta aptitudini, precum și antrenarea elevilor în activități variate și pe placul lor, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei și nu în ultimul rând, fructificarea talentelor personale.

Activitățile extrașcolare pot produce bucurie, stârnesc interes, facilitează acumulare de cunoștințe, dezvoltă spiritul practic sau participarea la viața și activitatea comunității locale.

Activitățile extracurriculare sunt apreciate atât de către elevi, cât și de factorii educaționali în măsura în care valorifică și dezvoltă interesele și aptitudinile elevilor, organizează într-o manieră plăcută și relaxantă timpul liber al elevilor contribuind la optimizarea procesului de învățământ. Elevii au teren liber pentru a-și manifesta în voie spiritul de inițiativă, au un efect pozitiv pentru munca desfășurată în grup, creează un sentiment de siguranță și încredere. În același timp rolul acestor activități au și un caracter colectiv care conduc la legarea de prietenii, îi învață să trăiască în grup sau să aparțină unui grup.

Activitatea extrașcolară e o componentă educațională valoroasă și eficientă căreia orice cadru didactic trebuie să-i acorde atenție, adoptând el, în primul rând, o atitudine creatoare, atât în modul de realizare al activității, cât și în relațiile cu elevii, asigurând astfel o atmosferă relaxantă care să permită stimularea creativă a elevilor.

Activitățile extracurriculare de tipul vizitelor, excursiilor și drumețiilor, permit dezvoltarea relațiilor interpersonale și o mai bună relaționare a elevilor cu societatea; sporirea interesului de cunoaștere a frumuseților naturale și de patrimoniu; formarea și dezvoltarea unor sentimente de prețuire a mediului natural, în vederea adoptării unui comportament ecologic.

Organizarea unor activități de grup care să stimuleze comunicarea și relaționarea interpersonală jocuri, excursii, activități extrașcolare, activități de echipă au un impact benefic asupra elevilor.

În concluzie, cadrul didactic poate face multe pentru educarea spiritului creativ în cadrul activităților extrașcolare .Dar, se vede necesitatea de a modifica destul de mult modul de gândire, să evite critica, în astfel de activități, să încurajeze elevii și să realizeze un feed- back pozitiv.

Școala trebuie să stimuleze exprimarea potențialului creativ al fiecărui copil, să încurajeze inițiativa lui, ingeniozitatea și curiozitatea, să favorizeze stabilirea unor relații care să nu exagereze prin autoritate, să ofere ocazii elevului de a lua singur decizii și să stimuleze încrederea în sine, într-o atmosferă de comunicare liberă.

PROIECT DE ACTIVITATE- "SCUFIȚA ROȘIE"

TOMA MARIANA IOANA
GRĂDINIȚA P.P. "FURNICUȚA" ARAAD

Data: 3.02.2022

Grădinița P.P. Furnicuța, Arad

Grupa: Mică A "Iepurașii"

Educatore: Toma Mariana Ioana

Tema: "Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?"

Subtema: "Prietenii Scufiței Roșii"

Forma de realizare: activitate integrată ALA+ADE-Nivelul II

Titlul activității integrate: "Scufița Roșie"

Categoriile de activități:

- ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ: Întâlnirea de dimineață: "Bună dimineața, Scufița Roșie!", Prezența, Calendarul naturii
- ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE: Centre deschise: Bibliotecă, Construcții, Joc de masă
- ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERIENȚIALE:

Activitate integrată: Domeniul Limbă și comunicare : Educarea limbajului

Domeniul Om și societate : Activitate practică

Tipul activității: consolidarea și sistematizarea cunoștințelor și deprinderilor

Scopul activității:

- Dezvoltarea capacității de a audia un text precum și exersarea tehnicilor însușite anterior în vederea realizării unor elemente din poveste;
- Formarea deprinderii de a lipi forme diferite pentru a realiza decorarea unor obiecte;
- Formarea deprinderii de a asculta cerințele educatoarei și de a acționa corect în raport cu acestea;

Comportamente:

- Exersează, cu sprijin, ascultarea activă a unui mesaj, în vederea înțelegerii și receptării lui (comunicare receptivă);
- Demonstrează înțelegerea unui mesaj oral, ca urmare a valorificării ideilor, emoțiilor, semnificațiilor (comunicare expresivă);
- Audierea poveștii cu atenție și urmărirea linii narative, concomitent scenelor din poveste;
- Relatarea conținutului poveștii pe baza imaginilor prezentate;
- Însușirea cuvintelor și expresiilor noi din poveste;
- Numirea personajelor din poveste și a comportamentelor lor;
- Utilizează mâinile și degetele pentru realizarea de activități variate;
- Inițiază activități de învățare și interacțiuni cu copiii sau cu adulții din mediul apropiat;
- Denumirea materialelor și instrumentelor de lucru pentru activitatea practică;
- Realizează sarcinile de lucru cu consecvență;
- Realizează în mod dirijat, activități simple de investigare a mediului folosind instrumente și metode specifice;

Metode și procedee: - conversația, explicația, demonstrația,, povestirea, observația, exercițiul;

Mijloace de învățământ: ecusoane (vânători, bunicuțe, scufițe, lupi), Scufița Roșie, decor cu personaje din povestea Scufiței Roșii (personajele care apar în poveste), calendarul naturii, siluetele personajelor din poveste, imagini reprezentative din poveste, creioane colorate, fișă de lucru "Ajut-o pe Scufița Roșie să ajungă la bunicuță" - exerciții grafice, piese "Din jumătate - întreg", cuburi de lemn, șablonul "Scufița Scufiței Roșii", foarfeca, lipici, accesorii lipire, "Cântecul Scufiței Roșii";

Metode de evaluare: observarea sistematică a comportamentului copiilor, repovestirea, chestionarea orală, analiza și corectarea răspunsurilor, aprecierea verbală.

Forme de organizare: frontal, individual, în grupuri mici;

Durata activității: 1:45 minute

A. ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ (ADP):

Rutine: Întânirea de dimineață

- Salutul: " - *Bună dimineața, Scufița Roșie!*"

- Prezența

- Calendarul naturii

- Noutatea zilei:

- Mesajul zilei: "*Scufița Roșie ne povesește!*"

Tranziții: "*Cântecul Scufiței Roșii*" - cântec

B. ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE (ALA1):

Construcți: "*Căsuța bunicii*"

Joc de masă: "*Din jumătate - întreg*"

Bibliotecă: "*Personajele din poveste s-au rătăcit!*"

C. ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERIENȚIALE:

Limbă și comunicare:

"*Scufița Roșie*" de Frații Grim (povestirea educatoarei)

Om și societate:

"*Scufia Scufiței Roșii*" (activitate practică)

D. ACTIVITATE DE DEZVOLTARE PERSONALĂ (ALA2):

Joc de mișcare: "Ajut-o pe Scufița Roșie să umple coșul bunicii!"

Moment de poveste: "*Dacă ar fi ascult... pe lup l-ar fi evitat!*" - poveste creată

